M. B. P. w Łodzi

Nr. 59 Łódź, Czwartek 1 marca 1923 r. Rok VI.

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY i LITERACKI.

Prenumerata miesięcznie w Łodzi mk. 11.500
" " " Kraju " 12.500
" " " za gran. 16.000
Odnoszenie do domu 800 mk. miesięcznie.
„Głos Polski" łącznie z „Kurjerem Wiecz." wraz z odnoszeniem 23.000 mk. miesięcznie.

Cena 500 mrk.

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Telefony: Redakcji nr. 19-71, Administr. 199. Nocny—799.

Ogłoszenia: I str. i w tekście 800 mk. (5 szpalt
za wiersz milimetr. jednoszp.
Nekrologi 500 " 5 "
Nadesł. po tekśc. 600 " 5 "
Zwyczajne 350 " 8 "
Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 50.000 mrk
Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Leaderzy klubów sejmowych o sytuacji.

Wywiady, udzielone agencji „Cablogram" i „Express-Correspondenz".

Co mówi poseł Marjan Seyda?

Aprobata akcji francuskiej. — Nadzieje na utworzenie bloku „Piasta" z „Chjeną".

Kilku wybitnych przywódców parlamentarnych polskich udzieliło agencji Cablogram—Paryż i Express Correspondenz Berlin wywiadów o najaktualniejszych sprawach polityki zewnętrznej i wewnętrznej Polski.

Jeden z przywódców zw. lud. lizowania odszkodowań, od któ- narod. pos. dr. Seyda oświadczył:

„W sprawie okupacji zagłębia Ruhry całe sympatje polskie są po stronie Francji i Belgji. Raz dlatego, że jest to jedyna dla Francji i Belgji droga, wiodąca je do zrea rych Niemcy uchylają się ze złej woli, zasłanianej pozorem rzekomej niemożliwości płacenia.

Powtóre z tej przyczyny, że Francja i Belgja, trzymając rękę na wielkim przemyśle westfalsko-nadreńskim, dają sobie i nam i całej Europie jedyną prawdziwą gwarancję, że niemiecka akcja odwetowa nie zdoła stać się groźną. — Jeżeli kto, to obok Francji i Belgji, ma Polska wszelkie powody, aby tę gwarancję cenić wysoko.

Dlatego też każdy, patrzący jasno w przyszłość Polski, musi okupację zagłębia Ruhry przez Francję i Belgję uważać nietylko za słuszną w stosunku do Niemiec sankcję natury gospodarczo-finansowej, ale niemniej za wielkie polityczne dzieło zabezpieczające Europie pokój.

Na zapytanie o najważniejsze zagadnienia polityki wewnętrznej poseł Seyda odpowiedział:

Wszystkie zagadnienia polityki wewnętrznej sprowadzają się obecnie w gruncie rzeczy do jednego: **do stworzenia stałej większości parlamentarnej**, któraby dała podstawę rządowi narodowemu, sterującemu silną a konsekwentną umiejętną dłonią nawą naszej polityki wewnętrznej i zewnętrznej. Póki większości tej i rządu takiego nie będzie, wszelkie prowizoryczne środki będą półśrodkami zawodzącymi. W sejmie polskim, przy dzisiejszym układzie sił i charakterze programów politycznych, **jest możliwą jedynie większość stronnictw centrowo - prawicowych**, przyczem podkreślić należy, że polskie grupy prawicowe nie mają **zgoła charakteru konserwatywnego, a są raczej tylko społecznie umiarkowane, będąc pod względem politycznym zdecydowanie narodowe.**

Sądzę, że stosunki w sejmie **naszym rozwijała się stopniowo w kierunku wytworzenia tej większości centrowo - prawicowej**, której dotąd stały na przeszkodzie raczej uprzedzenia partyjno-polityczne, wynikłe z niedawnej walki wyborczej, aniżeli głębokie nieprzezwyciężalne różnice programowe.

Poglądy P. S. L. „Wyzwolenia".

Ufność w przymierze francusko-angielskie. — Poczynania skarbowe rządu. — Konieczność reformy administracji. Reforma rolna. — Stosunki z sąsiadami.

Poseł Eustachy Rudziński z klubu P. S. L. „Wyzwolenie" podniósł na czele, że mówi w zastępstwie pos. Thugutta, prezesa swego klubu. Zapytany o ogólną sytuację polityczną odpowiedział:

Sytuacja, jaka się wytworzyła w związku z okupacją Nadrenji i przerwaniem konferencji lozańskiej, musi być oceniana, jako bardzo poważna. **Przypuszczać jednak należy, że w obu tych zagadnieniach Francja i Anglja pójdą sobie na rękę w imię wzajemnie dobrze zrozumianych interesów jednego i drugiego państwa.** Wobec tego nie należy przewidywać dojścia aż do powikłań natury wojennej.

Przechodząc do spraw wewnętrznych Polski, poseł Rudziński oświadczył:

Należy z uznaniem powitać projekty reform podatkowych obecnego rządu, które zmierzają w pierwszym rzędzie do tego, aby skarb, **bez względu na możliwe wahania waluty, otrzymywał podatki w tej wartości, w jakiej one zostały wyznaczone.** Słusznem jest również dążenie rządu do wprowadzenia norm przedwojennych w opłatach na rzecz skarbu. Rząd jednak nie zdecydował się dotąd na unormowanie podatków według zasady progresji podatkowej.

Przewidywana przez rząd progresja jedynie w podatkach dochodowych jest niewystarczająca w naszych dzisiejszych warunkach. Podatek dochodowy obciąży warstwy mniej zamożne, a pośrednio konsumentów w małym pitalistów przy tak znacznej łatwości ukrywania dochodów, jaką stwarza ustawicznie spadająca waluta. **Koniecznem jest wprowadzenie progresji istotnej, np. w stosunkach rolnych progresywnego podatku gruntowego.** Nadto sądzę, że jednocześnie z reformą systemu podatkowego, **winna być dokonywana reforma walutowa.** Główną przyczyną bowiem naszych klęsk gospodarczych, główną przyczyną szalejącej drożyzny i niebywałego wyzysku warstw pracujących jest stale spadająca waluta.

Walutę należy za wszelką cenę uzdrowić, choćby to się miało stać kosztem wielkich ofiar klas posiadających, które przecież dotąd stale uchylały się od świadczeń na rzecz państwa, wydźwigniętego do niepodległego bytu przez lud pracujący. Stwierdzić muszę, że w dalszym ciągu wszystkie niemal ciężary na rzecz utrzymania państwa ponoszą masy pracujące: lud wiejski, robotnicy i przymierająca głodem inteligencja.

Na czoło wysuwa się kwestja **uzdrowienia i udoskonalenia administracji, która w całej Rzplitej a w pierwszym rzędzie na kresach wschodnich, ma wielkie braki i niedomagania.**

Rozwój samorządu przyczyni się do tego uzdrowienia w wysokim stopniu. **Konieczne są również daleko sięgające zmiany personalne wszędzie tam ,gdzie przejawiło się naginanie aparatu państwowego do celów partyjnych.** tylko stopniu dotknie wielkich ka- Redukcja urzędników jest konieczną, ale da się pomyśleć jedynie w związku z uproszczeniem systemu biurokratycznego. To ostatnie można osiągnąć przez włożenie większej odpowiedzialności na poszczególne urzędy.

W dziedzinie reform gospodarczych **rząd musi przystąpić do natychmiastowej realizacji ustawy o reformie rolnej.** W tym celu winien być stworzony aparat wykonawczy, sprawny i zdolny do działania, którym należy zastąpić dotychczasowe urzędy sabotujące wykonanie reformy rolnej. Dalszy stan rzeczy taki, jaki był dotychczas, zrewolucjonizuje zupełnie masy bezrolne i małorolne na wsi, których bytowanie staje się coraz bardziej rozpaczliwe.

Zapytany o rokowania drezdeńskie poseł Rudziński oświadczył co następuje:

Rokowania drezdeńskie winny unormować szereg spraw, których niezałatwienie dotąd utrudnia rozwój normalnych stosunków sąsiedzkich pomiędzy Polską i Niemcami, co idzie wbrew wzajemnym interesom obu państw.

Wielką wagę przypisujemy zapowiedzianej konferencji państw nadbałtyckich. Widzimy w niej nowy krok na drodze tak pożądanego zbliżenia wzajemnego republik nadbałtyckich z Polską, do którego przypisujemy wielką wagę.

Polska nie da się sprowokować do zejścia z linji polityki pokojowej, jednak interesów swoich nie pozwoli zbagatelizować. Za postulaty polityki polskiej na obecny okres uważamy: Zagwarantow. praw w porcie kłajpedzkim i żeglugi na Niemnie, definitywne zlikwidowanie polsko-litewskich sporów granicznych, formalne uznanie przez państwa ententy wsch. granic Polski określonych traktatem ryskim.

Ocena sytuacji przez p. Chądzyńskiego (N. P. R.).

Francja da sobie radę w Nadrenji. — Niema obawy konfliktów zbrojnych. — Aprobata projektów sanacyjnych min. skarbu. Znaczenie rokowań politycznych z państwami ościennemi.

Przywódca sejmowego klubu Narod. związku robotniczego poseł Chądzyński na zapytanie, jak ocenia sytuację na zachodzie w związku z okupacją Nadrenji i przerwaniem konferencji lozańskiej, oświadczył:

„Sprawa okupacji zbliżała się od dawna, a stała się niedzowną koniecznością wobec ostatecznego ujawnienia uporu Niemiec i niepłacenia należnych od nich rat. **Francja da sobie radę ekonomicznie z trudnościami, jakie usiłują wytworzyć Niemcy.** Niemcy liczyli, że trudności te wywołają we Francji zachwianie jednolitości wewnętrznej. Przeliczyli się jednak w nadziejach pod tym względem.

Przerwanie konferencji lozańskiej nie wydaje się groźnem dla pokoju, który dla Europy przynajmniej w latach najbliższych jest potrzebą konieczną. Wobec **powszechnego pragnienia pokoju nie oczekuję ogólniejszych zawikłań wojennych".**

Zapytany o pogląd na program odbudowy ekonomiczno-finansowej obecnego rządu poseł Chądzyński odpowiedział:

„**Program m'n. Grabskiego uważam za kompromisowy w znacznej mierze.** Program ten liczy się zarówno ze stosunkami gospodarczymi kraju, jak i wpływami wielkiego ziemiaństwa i wielkiego kapitału, jakkolwiek ze strony tych sfer właśnie spotyka się z zarzutem radykalizmu. Oparcie programu odbudowy gospodarczo- finansowej na równoczesnej reformie skarbowości i uzdrowieniu waluty uważam za jedynie słuszne. — Hasło: „Najpierw reforma skarbu później uzdrowienie waluty" zbankrutowało w praktyce. Niepodobna również uzdrowić waluty bez równoczesnej reformy skarbowej.

Wprowadzenie miernika złotego uważam za nieodzowne. Złoty polski może w stosunkach wewnętrznych wyprzeć z obiegu i rachunków waluty obce. Zorganizowanie banku emisyjnego stać się winno ważnym etapem w poprawie stosunków finansowych. **Podatek majątkowy jest koniecznością, od której uchylić się nie można.** Reforma finansów nie może być przeprowadzona bez pewnego wstrząśnienia w życiu gospodarczem. Chodzi o to, aby osłabić ujemne skutki takiego wstrząśnienia w stosunkach socjalnych. Z góry obmyślić więc trzeba środki zaradcze przeciwko niepożądanym następstwom socjalnym przesilenia gospodarczego: wprowadzić ubezpieczenia na wypadek bezrobocia i wzmóc walkę **ze spekulacją i drożyzną.** Baczyć należy, aby Polska pod względem socjalnym znajdująca się dotąd w warunkach pomyślniejszych, niż inne kraje, zwalczając jedną chorobę — niedomagania skarbu — nie zapadła na inną — natury socjalnej.

W polityce wewnętrznej obok spraw sanacji finansów za najważniejszą uważam — mówił dalej poseł Chądzyński — reformę administracji państwowej. Grudniowe wypadki polityczne, a także przebieg wyborów na kresach wschodnich wykazały **brak zmysłu państwowego i brak należytego przejęcia się zasadą praworządności poszczególnych czynników administracji państwowej.** Administrację państwową należy uprościć, uczynić jednolitą, stojącą na usługach wyłącznie interesu państwowego, a wolną od wszelkich wpływów politycznych".

Zapytany o znaczenie rokowań prowadzonych obecnie przez Polskę z państwami ościennemi, poseł Chądzyński powiedział:

„Dotąd Niemcy przez bojkot ekonomiczny Polski starały się ją osłabić pod względem gospodarczym. Przebieg rokowań w Dreźnie, uciążliwy i długi, nie daje dowodów do przypuszczenia, aby w Niemczech dojrzało już powszechne zrozumienie potrzeby ustalenia normalnych stosunków gospodarczych z Polską. Nie ulega wątpliwości, że poważna część niemieckich sfer gospodarczych rozumie, iż ustalenie tych stosunków normalnych leży przedewszyst. w interesie Niemiec. Kiedy zdrowy ten pogląd zwycięży w Niemczech ostatecznie trudno jeszcze przesądzać.

Stosunki polityczne i ekonomiczne między państwami nadbałtyckiemi a Polską należy jaknajściślej zacieśnić w interesie stron obu.

Demokracja polska z prawdziwą radością wita rozwój państw bałtyckich i pragnie najserdeczniejszych i najściślejszych stosunków

Z Kuźni praw i polityki.

Dyskusja w sprawach wojskowych.

Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji wojsk. p. minister szczegółowo wyjaśnił powody, które skłoniły go do powołania rezerwistów celem ich przeszkolenia Głównym powodem jest konieczność uporządkowania rezerw, oraz zaznajomienia ich z nowym regulaminem, obowiązującym w wojsku polskiem, oraz konieczność przećwiczenia ich na sposób francuski, obowiązujący w wojsku.

Na wniosek posła Załuski (Zw. lud.-nar.) postanowiono, aby dyskusję szczegółową nad expose odroczyć do czasu zaznajomienia się z poszczególnemi ustawami wojskowemi, a obecnie ograniczyć się do pytań. Wniosek przyjęto, poczem szereg posłów zwracał się do ministra z zapytaniami. Po wyczerpaniu listy mówców, minister Sosnkowski udzielił wyjaśnień.

ODROCZENIA DLA AKADEMIKÓW.

W sprawie **odroczenia czasu ćwiczeń dla akademików** został przez p. ministra wydany okólnik do poszczególnych P. K. U., aby uwzględniano wszelkie żądania, stawiane przez poszczególne wyższe uczelnie, celem odroczenia terminu ćwiczeń. Instrukcja ogólna, dotycząca powołana rezerwistów na 8-tygodniowe ćwiczenia, została wysłana do ministerstwa oświaty, które niewątpliwie zawiadomiło już o tem rektoraty poszczególnych uczelni.

Co się tyczy **budowy baraków i koszar**, to jest to sprawa związana z preliminarzem budżetowym M. S. W. i o ile nie napotka na ograniczenia komisji budżetowej, M. S. W. przystąpi niezwłocznie do akcji budowlanej.

Stan yekwipowania obecny, aczkolwiek nie jest jeszcze zupełnie zadawalniający jest jednak lepszy, niż był w roku ubiegłym. Poszczególne D. O. K. posiadają odpowiednie ilości mundurów. Powołani rezerwiści zostaną wystarczająco zaopatrzeni.

Na zapytanie posła Bartla **w sprawie komisji rewizyjnej**, p. minister odczytał komunikat wydany swego czasu przez b. ministra skarbu Michalskiego. Komunikat ten dotyczy konferencji, na której definitywnie została załatwiona sprawa wyników konferencji wojskowej.

W konferencji tej brali udział przedstawiciele min. skarbu, najwyższej izby kontroli państwa, min. spraw wewnętrznych, sztabu generalnego i D. O. K. w liczbie około 200 osób. Z ramienia sejmu byli obecni: poseł Osiecki, Anusz i Czetwertyński. Komisja ta pod przewodnictwem ministra Michalskiego uznała gospodarkę finansową M. S. W. za racjonalną i dążącą do najdalej posuniętej oszczędności. Wynik tej konferencji spisany na 2.700 stronicach druku znajduje się w M. S. W. w najwyższej izbie kontroli.

Po przmówieniu p. ministra poseł Załuska oświadczył, że wyjaśnienia p. ministra nie mogą być odpowiedzią na zapytanie posła Zdziechowskiego, gdyż w jego zrozumieniu poseł Zdziechowski żądał ujawnienia szczegółów wyniku rewizji i żażądał nad nimi dyskusji.

Dalszy ciąg dyskusji odroczono do posiedzenia, które odbędzie się w piątek, dnia 2 b m.

Nowe ustawy wojskowe.

WARSZAWA, 28 lutego. (Pat). Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej pod przewodnictwem posła Mączyńskiego, minister spraw wojskowych Sosnkowski wygłosił expose, dotyczące projektu ustaw, wniesionych przez M. S. W. do sejmu. P. minister stwierdził, że w każdej dziedzinie działalności M. S. W. jest widoczny postęp. Następnie tłumaczył trudności ekonomiczne, z któremi wojsko obecnie ma do czynienia. Główne projekty ustaw są następujące:

1) projekt ustawy o powszechnej służbie wojskowej, którego pierwsze czytanie odbędzie się na plenarnem posiedzeniu sejmu dnia 12 b. m-ca;

2) projekt ustawy o statucie wojskowym:

3) projekt ustawy o prawach i obowiązkach szeregowych armji;

4) projekt ustawy o najwyższych władzach wojskowych.

Walka z drożyzną.

Na wczorajszem posiedzeniu sejmowej komisji do walki z drożyzną pod przewodnictwem posła Charciszewskiego ukończono dyskusję nad rezolucjami referentów komisji, przyczem art. 7 rezolucji przyjęto w brzmieniu następującem:

„**Wzywa się rząd do okazania wydatnej pomocy przez udzielenie tanich i łatwych kredytów związkom komunalnym i współdzielniom spożywców** celem przeciwdziałania drożyźnie, jako też współdziałania z instytucjami rolniczo-handlowemi i współdzielczemi dla walki z drożyzną materjałów odzieżowych na wsi".

Art. 8 przyjęto w następującem brzmieniu:

„Wzywa się rząd do składania co miesiąc komisji do walki z drożyzną **sprawozdań o zamiarach i wynikach rządowej akcji przeciwdrożyźnianej**".

Nowele do ustawy z 5 sierpnia 1922 oddano do rozpatrzenia podkomisji, w skład której weszli posłowie: Szmigiel, Parański, Knothe, Chełmoński i Zareba. Nowela ta zmierza do uprawnienia rządu do przymusowego wykupywania ujawnionych zapasów żywnościowych, magazynowanych w celach spekulacyjnych, oraz do zniesienia uprzywilejowania rolników, wyłączającego ich z pod działania ustawy o lichwie. Następnie przyjęto drugą część rezolucji referentów, wzywającą rząd do:

1) wniesienia w terminie 14 dni noweli do ustawy istniejącej, a zmierzającej do **uproszczenia i przyśpieszenia postępowania sądowego przy przestepstwach z dziedziny lichwy żywnościowej;**

2) **do zaostrzeń karnych za te przestępstwa**, z uwzględnieniem kary odebrania winnemu raz na zawsze prawa do handlu;

3) **zaostrzenia kar administracyjnych** za przekroczenie rozporządzeń w dziedzinie walki z drożyzną.

---

z niemi. Nie mamy z temi państwami żadnych interesów sprzecznych mamy natomiast wiele, bardzo wiele tych wspólnych spraw, które nas w serdeczna przyjaźń łączyć winny.

Przechodząc do sprawy kłajpedzkiej, poseł ziemi kaszubskiej, Chadzyński uczynił uwagę, że ostatnie wypadki w Kłajpedzie stanowią dowód, jak **nietrwałe są twory polityczne w postaci wolnych miast** (jak Kłajpeda). Okazuje się, że przestają one istnieć, nie wywołując komplikacji międzynarodowych **za ladajakiem wstrząśnieniem** — choćby stała za niemi powaga traktatu wersalskiego.

Polska miała możność wywarcia decydującego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy kłajpedzkiej w myśl swoich słusznych praw i interesów, stojąc jednak niezłomnie na zasadach polityki pokojowej chwilowo **poświeciła swe uprawnione interesy realne w Kłajpedzie dla miłości pokoju.** W przyszłości polityka Polski w stosunku do Kłajpedy zależeć będzie od ułożenia się stosunków wzajemnych między **Polską a Litwą.**

SENATOR NOWAK ZOSTANIE WYDANY.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT). Na dzisiejszem posiedzeniu senackiej komisji regulaminowej, pod przewodnictwem senatora Łubieńskiego, rozpatrywano żądanie prokuratorji krakowskiej o wydanie sądom senatora Stanisława Nowaka, oskarżonego o obrazę czci. Komisja postanowiła żądanie prokuratorji uwzględnić.

MARSZAŁEK TRAMPCZYŃSKI OTRZYMA ZMNIEJSZONE DJETY.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Komisja regulaminowa przychyliła się do żądania marszałka senatu Trąmpczyńskiego o przyznanie mu czterokrotnych djet, zamiast proponowanych sześciokrotnych.

URLOPY SENATORÓW.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) W sprawie urlopów senatorów komisja reg. postanowiła, aby każdy z senatorów, życzący sobie korzystać z urlopu, obowiązany był przedstawić umotywowane przyczyny.

NOWE USTAWY.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Do laski marszałkowskiej wpłynęły następujące projekty ustaw: Z ministerstwa przemysłu i handlu projekt ustawy o władzach górniczych, min. spraw zagran. projekt ustawy w sprawie personalnej wymiany osób między rządami polskim, rosyjskim i ukraińskim.

OPIEKA NAD INWALIDAMI.

WARSZAWA, 28 lutego. (Pat). Na popołudniowem posiedzeniu sejmowej komisji opieki społecznej, pod przewodnictwem posła Bigońskiego, przedstawiciele min. spraw wojsk., pułk. Kołłątaj i p. Eile, referowali sprawę działalności M. S. Wojsk. w dziedzinie opieki nad inwalidami, wdowami po inwalid. i sierotmi po nich. Pułkownik Kołłątaj szczegółowo przedstawił działalność w zakresie tej opieki, która podielona jest pomiędzy trzy ministerstwa: min. spraw wojskowych, min. skarbu i min. pracy.

JUTRZEJSZE POSIEDZENIE SENATU.

Porządek dzienny 12 posiedzenia senatu Rzplitej polskiej w dn. 2 marca 1923 r. o godz. 12 przed południem:

1) sprawozdanie komisji prawniczej o trybunale stanu. Sprawozdawca senator Baliński.

2) Sprawozdanie komisji regulaminowej o zmianie regulaminu obrad senatu.

3) Sprawozdanie komisji regulaminowej w sprawie wydania senatora Stanisława Nowaka. Sprawozdawca senator Ksznica.

4) Sprawozdanie komisji skarbowo-budżetowej i prawniczej w sprawie udzielenia ministrowi skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicy, oraz obrotu obcemi walutami. Sprawozdawca senator Karpiński.

5) Dyskusja nad interpelacją senatora Adama i towarzyszów.

OBIAD U MARSZAŁKA SEJMU.

WARSZAWA, 28 lutego (Telef. od nasz. koresp.) Wczoraj o godz. 8 wieczorem marszałek sejmu z małżonką podejmowali obiadem prezesów klubów sejmowych. Obecni byli pp. Barlicki, Chaciński, Dubanowicz, Głąbiński, Nauman, Tarankiewicz, Thon, Thugutt, Wachowiak, Wasyńczuk, Witos; wicemarszałkowie: Gdyk, Moraczewski, Osiecki, Poniatowski, Zygmunt Seyda, prezes klubu sprawozdawców parlamentarnych Barylewski i dyr. biura parlamentarnego Pomykalski.

Hazomir Al. Kościuszki 21.
W sobotę, d. 3 marca rb. o godz. 8.30
Wielki tradycyjny
BAL PURYMOWY.
Po programie tańce do świtu.
Bilety do nabycia w lokalu Towarzystwa „Hazomir" od 8 wiecz. 175-3

Podatek przemysłowy.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej, pod przewodnictwem posła Osieckiego, rozpatrywano projekt ustawy o podatku przemysłowym. Referował poseł Byrka, który zaproponował przejście do dyskusji ogólnej. Komisja większością głosów przyjęła wniosek posła Wierzbickiego. W dyskusji ogólnej zabierali głos posłowie: Gerlicz, Michalski i Jaroszyński, którzy wyrazili przekonane, że podatek przemysłowy powinien przynieść skarbowi znaczne dochody i wypowiedzieli się za przejściem do dyskusji szczegółowej.

Poseł Diamand **wyraził wątpliwość** co do zasad podatku przemysłowego, który w gruncie rzeczy stanie się — zdaniem mówcy — podatkiem konsumcyjnym i wypowiedział się za dyskusją szczegółową.

Tak samo wypowiedział się poseł Łypacewicz („Wyzwolenie").

Poseł Wiślicki (Koło żydowskie) wyraził przekonanie, że przemysł i handel nie będzie mógł znieść tego podatku. Poseł Wiślicki oświadczył, że ponieważ podatek ten stanowić będzie duże obciążenie dla handlu i przemysłu, należy domagać się odpowiedniego obciążenia i dla rolnictwa.

Następnie poseł Wierzbicki przyłączył się również do wniosku, proponującego dyskusję szczegółową.

Wkońcu zabrał głos wice-minister skarbu Markowski i oświadczył, że podatek przemysłowy będzie trudnym do przerzucenia na konsumenta. Cyfra tego podatku w wysokości 200 miljardów ustalona była przy układaniu projektu ustawy, to jest w październiku r. ub. Obecnie zaś, przy spadku waluty, cyfra ta powinna powiększyć się do wysokości 600 miljardów.

Na wieczorowem powtórnem posiedzeniu komisji skarbowej, pod przewodnictwem posła Moraczewskiego przystąpiono do szczegółowej dyskusji nad projektem ustawy o podatku przemysłowym. **Przyjęto trzy** pierwsze artykuły z małemi zmianami. Komisja skreśliła postanowienie, mocą którego państwowe zakłady kredytowe są zwolnione od podatku przemysłowego. Przyjęto również wniosek posła Diamanda, rozszerzający zwolnienia od podatku przemysłowego.

Poseł Czetwertyński i Wierzbicki zażądali skreślenia szeregu punktów, dających uprzywilejowane stanowisko przedsiębiorstwom państwowym. Komisja żądań tych nie uwzględniła. Postanowienie, zwalniające od podatku przemysł domowy i wiejski, rozszerzono także i na mieszkańców miast.

Na tem dyskusję ogólną ukończono i komisja przejdzie do dyskusji szczegółowej na następnem posiedzeniu, które odbędzie się dziś o godzinie 17-tej.

Posiedzenie komisji bez ministra

Na wczorajsze posiedzenie kom. zdrowia publicznego nie przybył min. Chodźko, nadsyłając list, w którym obszernie motywuje przyczyny swej absencji.

W liście tym dr. Chodźko motywuje odmowę złożenia eksposе na posiedzeniu komisji tem, że poprzednio powzięte decyzje rady ministrów, oparte zresztą na znanych listach gen. Sikorskiego do marszałka sejmu, wykluczają możliwość wzywania przedstawicieli rządu do składania wyjaśnień komisjom, a nie plenum izby. Ponieważ listy gen. Sikorskiego, ustalające stosunek rządu do sejmu i vice versa dotychczas leżą bez ruchu w izbie, przeto wczorajszy list min. Chodźki skłoni tylko izbę do zastanowienia się wreszcie nad ich treścią i powzięcia uchwały o stronie formalnej stosunków pomiędzy rządem a sejmem.

Wczorajsza dyskusja na posiedzeniu komisji zdrowia tylko ze strony chjeny miała charakter osobistej opozycji względem dr. Chodźki. Centrolew stał na tem stanowisku, że list min. zdrowia jest tylko nieuniknioną konsekwencja niezałatwienia przez izbę listów premjera gen. Sikorskiego.

Sobór prawosławny w Polsce.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Na posiedzeniu sejmowej komisji konstytucyjnej, pod przewodnictwem ks. Lutosławskiego, poseł Błażejewicz referował wniosek klubów: ukraińskiego i białoruskiego w sprawie udzielenia przez rząd zezwolenia na odbycie soboru cerkwi prawosławnej w Polsce. Referent stanął na stanowisku, że sprawa ta należy do kompetencji władz cerkwi prawosławnej i że sejm dopiero wtedy może ingerować w tej sprawie, gdyby wnioskodawcy przytoczyli dowód, że rząd polski wobec przedstawień władz cerkiewnych zachowuje się odmownie. Ponieważ wypadek taki nie zaszedł i sprawa zwołania soboru jest dopiero przez władze cerkiewne przygotowywana, referent postawił wniosek o przejście nad sprawą do porządku dziennego. Wniosek ten został przyjęty.

Za przyjęciem wniosku klubów głosowali jedynie przedstawiciele „Wyzwolenia". Przedstawiciele rządu oświadczyli, że rząd nie ma zamiaru krępować wolności wyznania prawosławnego i stoi na gruncie instytucji i uznania kanonów cerkwi prawosławnej.

Uchwały rady ministrów.

WARSZAWA, 28 lutego. (Pat.) Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 28 b. m. poleciła ministrowi sprawiedliwości wygotować projekt ustawy w przedmiocie rozszerzenia sądownictwa doraźnego na przemytnictwo i na zbrodnie umowy, celem ukrywania i nie sprzedawania artykułów pierwszej potrzeby.

Dla dostarczenia pracy bezrobotnym **rada ministrów uchwaliła przystąpić do rozpoczęcia robót koło rozbiórki soboru prawosławnego** na Placu Saskim.

Pozatem rada ministrów uchwaliła wniosek ministra wyznań i oświecenia publicznego w sprawie objęcia przez rząd muzeum narodowego w Rapperswillu, wniosek ministra spraw zagranicznych w sprawie poprawek do tekstu polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, rozporządzenie w sprawie zmiany statutu państwowego instytutu geologicznego i w sprawie przyznania dodatku naukowego pracownikom tego instytutu, wniosek ministra spraw wojskowych w sprawie podwyższenia należytości żywnościowej dla rekrutów, wniosek ministra przemysłu i handlu w sprawie urządzenia III-go targu poznańskiego i corocznego urządzania takiego targu i wniosek tegoż ministra w sprawie zmiany niemieckiej ustawy o miarach. Ponadto uchwalono wniosek ministra spraw wewnętrznych o włączeniu szeregu gmin do powiatów.

Druga część posiedzenia rady ministrów poświęcona była szczegółowemu rozpatrzeniu złożonego przez ministra skarbu **projektu ustawy o naprawie skarbu Rzeczypospolitej. Projekt uchwalono.** Pozostały do uzgodnienia drobne punkty projektu z poszczególnymi resortami ministerjalnymi. Omówienie tych punktów wymaga drugiego posiedzenia, które wyznaczone zostało na piątek. Na tem posiedzenie rady ministrów zakończono.

Rząd wobec sytuacji w łódzkim przemyśle włókienniczym.

Wywiad z ministrem pracy.

W związku z wytworzoną obecnie sytuacją w Łodzi, wytworzoną wskutek braku gotówki, redukcji dni pracy w tygodniu i wymówienia przez przemysłowców umowy o podwyżkach w przemyśle włókienniczym, p. minister pracy i o. s. Darowski udzielił nam następujących informacji:

Ministerstwo pracy zajęło się energicznie sprawą obecnego, chwilowego przesilenia w przemyśle łódzkim. Minister zdaje sobie sprawę z tego, że jednym z głównych powodów jest brak kredytu dla przemysłu, który przed wojną był o wiele większy. **Łódź pracuje surowcem obcym i musi być zaopatrzoną w nieodzowną gotówkę, której dostarczyć jej powinien rząd.** P. minister nie podziela narzekań pewnych kół rządowych, że przez rozszerzenie kredytu dla przemysłu zwiększa się emisję marek, gdyż należy odróżnić dwa rodzaje emisji, a mianowicie: emisję na potrzeby skarbu od emisji na podtrzymanie życia gospodarczego. Emisja w pierwszym wypadku jest szkodliwa i jest to droga najmniejszego oporu, co winno być zastąpione podatkami, natomiast przemysł rozporządza ograniczonymi kredytami w porównaniu z przedwojennymi. — W sprawach tych toczą się obecnie narady w min. przemysłu i handlu i zostaną prawdopodobnie pomyślnie dla przemysłu łódzkiego zakończone.

Co do wymówienia umowy przez przemysłowców, mają oni prawo to zrobić, lecz sprawa prawdopodobnie zmieni swój bieg równocześnie z rozwiązaniem kwestji braku gotówki. W każdym razie zarysowującym się konfliktem zajmie się ministerstwo i postara się pomyślnie sprawę załatwić.

Co do żądań robotników, a właściwie związków robotników, o mianowanie inspektorki pracy w Łodzi wobec wielkiej liczby pracujących kobiet w fabrykach, to p. minister sprawę tę załatwił zgodnie z życzeniem robotników i **zajmie się wyszukaniem odpowiedniej na stanowisko to osoby.**

W sprawie bezrobocia minister oświadczył, że nie może ono być zażegnane na drodze zasiłków, lecz przez utrzymanie w ruchu warsztatów pracy. W związku z tem ministerstwo poczyniło starania i **z wiosną już rozpoczną się roboty budowlane i roboty ziemne przy kolejach i w innych dziedzinach gospodarczych państwa.**

W każdym razie kilkakrotnie stosowane w Warszawie **demonstracje ziemu nie zaradzą, a są wynikiem agitacji jednostek wrogich państwu.** Minister pracy żywi niezłomną nadzieję, iż w krótkim czasie przemysł i in. dziedziny pracy zostaną normalnie uruchomione i w ten sposób zażegnane zostanie bezrobocie. (bip

Oświata pozaszkolna w okręgu łódzkim.

Jedną z ważnych placówek w dziedzinie oświaty pozaszkolnej są kursa instruktorskie, które kuratorjum zorganizowało w ubiegłym roku.

Kursów takich odbyło się trzy: w Łodzi, Piotrkowie i Kaliszu. Nauka trwała 6 dni, a słuchacze zapoznali się nietylko z metodami nauczania dorosłych, lecz również z kierunkami pracy oświatowej i sposobami jej organizacji.

Na kursa te uczęszczało 356 nauczycieli szkół powszechnych, pracujących w różnych powiatach tutejszego okręgu szkolnego

Biorąc pod uwagę tę okoliczność, że nie wystarcza nauczyć pracownika oświatowego metod pracy oświatowej, **ale trzeba mu dać to minimum wiedzy, jaką posiadać winien każdy obywatel,** kuratorjum opracowało dla kursów dla dorosłych program nauki w stopniu I i II, **a w opracowaniu jest już program dla kursu dokształcającego, t. j. dla tych, którzy po nauce czytania i pisania pragnęliby pogłębić i rozszerzyć swe wiadomości z zakresu historji i kultury kraju rodzinnego oraz urządzeń państwowych.**

Przygotowawszy w ten sposób fachowo w granicach możliwości poważny zastęp ludzi do pracy oświatowej, **kuratorjum uruchomiło w listopadzie r. ub. na terenie całego okręgu szkolnego 143 kursy dla analfabetów i przeznaczyło na ten cel około 5 miljonów,** czyli całą sumę, jaką otrzymało na cele nauczania dla dorosłych.

Powyższa jednak liczba kursów stanowi zaledwie jedną trzecią część liczby kursów, jakieby należało uruchomić dla zaspokojenia najpilniejszych potrzeb. Wobec tego kuratorjum zwróciło się do sejmików powiatowych z apelem, by do budżetów swych na rok 1923 wstawiły poważniejsze sumy na akcje zwalczania analfabetyzmu.

Oprócz wyżej podanej sumy, kuratorjum przeznaczyło jeszcze znaczniejsze fundusze na zakup pomocy naukowych dla tych kursów oraz na podręczniki dla niezamożnych słuchaczów.

Niezależnie od tej akcji, kuratorjum o. s. ł. w miarę możności subsydjowało i subsydjuje zasługujące na to instytucje kulturalno-oświatowe.

Praca oświatowa nie może się jednak ograniczać do tworzenia kursów dla dorosłych.

Aby osiągnąć cel zamierzony, **winna ona objąć akcję w kierunku zakładania domów ludowych, teatrów amatorskich, orkiestr, bibljotek, organizowania wycieczek krajoznawczych, odczytów popularnych, zabaw ludowych i tego wogóle, co podnosi kulturę, tak pod względem intelektualnym, jak i materjalnym.** (bip.)

Teatr i muzyka.

—o—

Teatr miejski.

Dzisiaj dla zrzeszeń „Dożywocie" komedja Al. hr. Fredry z Wybrańskim w roli Łatki.

Jutro teatr miejski występuje z premjerą „Młodego lasu", sztuką z niedawnych dziejów martyrologji młodzieży polskiej pod zaborem rosyjskim, przedstawiająca walkę o szkołę i książkę polską.

Próby pod reżyserją Jerzego Woskowskiego są już na ukończeniu. Udział w przedstawieniu bierze cały zespół męski teatru, oprócz artystów, w rolach uczniów wystąpią uczniowie szkoły dramatycznej.

Drugi wieczór Ark. Awerczenko.

Jutro o godz. 8-ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się drugi i ostatni wieczór znakomitego satyryka rosyjskiego z udziałem artystów teatru Stanisławskiego: pani Saburowej, p-ni Raicz i pana Iskołdowa. Na program złożą się nowe, niewydane jeszcze nowele i komedje Awerczenki w wykonaniu autora, który wystąpi w roli recytatora i aktora.

Pokój stołowy
krzesła skórą kryte, 188—2
sypialka mahoniowa
mało używane zaraz do sprzedania.
Wiadomość w składzie mebli S Salomonowicz i S-ka, Dzielna 13.

Kategorje B i D wolne od stawiennictwa.

W dniach najbliższych ukaże się uzupełniające obwieszczenie z ukazaniem daty rozpoczęcia czynności komisji kontrolnych, miejsca ich urzędowań, oraz terminu stawiennictwa się poszczególnych roczników.

Stawiennictwu nie podlega kategorja B i D zarówno z armji polskiej, jak i z byłych armji zaborczych.

Kategorję B posiadają wszyscy ci, których przy przeglądzie wojskowo - lekarskim uznano za chwilowo niezdolnych, zaś kategorję D ci, którzy są zupełnie niezdolni ani w czasie pokoju, ani w czasie wojny. Obie te kategorje od zbiórek kontrolnych zostały zwolnione.

Natomiast kategorja A (zdolni), C i C 2 (inwalid., zaliczen do pospolitego ruszenia), oraz wszyscy ci, którzy służyli w armjach zaborczych, winni się stawić we wskazanych dla swoich roczników terminach.

Stawiennictwo na zbiórkę kontrolną jest jednorazowe. Każdy otrzyma książeczkę wojskową z wyszczególnieniem swego stosunku do wojska i zapozna się z obowiązkami względem armji polskiej.

Pobyt na zbiórce kontrolnej potrwa kilka-kilkanaście godzin.

Przeglądowi wojskowo - lekarskiemu ulegną tylko ci, którzy w wojsku nigdy nie służyli.

Zbiórki kontrolne będą się odbywały rok rocznie dla tych, którzy nie są powoływani do ćwiczeń wojskowych.

—o—

Hakatyści w Gdańsku.

Wydział handlowy politechniki gdańskiej został na razie zwinięty rzekomo z powodu przeszkód natury technicznej. Faktyczną zaś przyczyną zamknięcia jest to, że na wydziale owym studjowało i zgłaszało się bardzo wielu cudzoziemców, wśród których bardzo wielu polaków. (bip)

Wiadomości bieżące.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Przeważnie pochmurno, mglisto, miejscami drobny opad, temperatura nieco powyżej zera. Słabe wiatry południowe.

Policjanci a ćwiczenia wojskowe.

Główny komendant policji Hoszowski zawiadomił tutejszą komendę policji, że w związku z powołaniem rocznika 1897 na ćwiczenia, władze wojskowe zmieniły rozkaz w ten sposób, iż funkcjonarjusze policji na ćwiczenia powołani nie będą. (bip).

Pismo łódzkiej izby lekarskiej.

Zarząd łódzkiej izby lekarskiej wysłał do prezydenta ministrów marszałka sejmu i marszałka senatu pismo następującej treści:

„Rada izby lekarskiej łódzkiej na posiedzeniu dnia 18 lutego r. b. jednogłośnie zgłosiła protest przeciwko zamierzonemu zniesieniu min. zdrowia publicznego, rada uważa, że w interesie społeczeństwa leży raczej rozszerzenie działalności tego ministerstwa, a nie jego kasowanie. Oszczędności w ten sposób osiągnięte są problematyczne, natomiast szkoda przez to wyrządzona będzie olbrzymią.

Wobec stale grożącego niebezpieczeństwa zawleczenia chorób zakaźnych ze wschodu, wobec braku uświadomienia hygjenicznego w społeczeństwie i nieprzestrzegania elementarnych zasad hygjeny w życiu prywat. i publicznem, wobec dopiero zaczynającego się rozwijać szpitalnictwa na prowincji, wobec gwałtownie szerzącej się kiły, wobec opłakanego stanu organizacji położnictwa, tylko samodzielne min. zdrowia może sprostać zadaniom i rozwinąć owocną i pożyteczną pracę".

(bip.)

Podatek procentowy od zysku.

W ubiegłym tygodniu pojawiły się na ulicach miasta ogłoszenia II urzędu skarbowego, powiadamiające płatników proc. podatku od zysku, że wymiar tego podatku za lata 1921 i 1922 został ukończony, a nakazy płatnicze oddane dla doręczenia adresatom.

Z tego więc powodu ostrzegamy podatników, posiadających przedsiębiorstwa w granicach II urzędu skarbowego (centrum Łodzi między ulicami Konstantynowską, Nawrotem i Milsza), by, nie czekając doręczenia nakazu płatniczego, sami zgłaszali się w godzinach biurowych do urzędu skarbowego (ul. Benedykta Nr 6) po odebranie nakazów, ewentualnie poinformowanie się co do wysokości wymierzonego podatku, ponieważ termin płatności i termin składania reklamacji dla tego podatku za rok 1921 upływa, niezależnie od dnia doręczenia nakazu płatniczego, 1 marca r. b., zaś dla podatku za rok 1922 — 1 kwietnia roku bieżącego.

Walka z paskarstwem.

Na Zielonym Rynku zatrzymano Józefa Śmiechowicza zam. we wsi Retkini gm. Brus, który sprzedawał kartofle po cenach paskarskich. Kartofle skonfiskowano i z polecenia urzędu walki z lichwą sprzedano po cenie 6.000 marek za 100 klg. (bip)

Spirytus bez banderoli.

Za sprzedaż spirytusu bez banderoli i bez zezwolenia pociągnięto do odpowiedzialności firmę Antoni Makówka i s-ka przy zbiegu ulic Andrzeja i Al. Kościuszki, skąd Zygmunt Szylhaben, zam, przy ul. Sienkiewicza 30, wyniósł 9 butelek kupionego tam spirytusu. Spirytus zasekwestrowano. (bip)

Z gminy żydowskiej.

Na ostatniem posiedzeniu zarządu gminy starozakonnych wyznaczono wdowom po zmarłych rabinach pensję, pobieraną przez męża, do końca roku budżetowego; polecono rabinatowi wyznaczyć zastępców na miejsce zmarłych lub chorych dla udzielania posług religijnych; wyłoniono komisję dla wyszukania funduszu na zapom. świąteczne. Wobec katastrofalnego stanu funduszów gminnych i niemożności wypłacania pensji pracownikom postanowiono wysłać depeszę do min. wyzn. rel. i o. p. celem szybszego zatwierdzenia budżetu. (bip)

Łódzki klub sportowy.

„Komisja sportowa Ł. K. S. zawiadamia graczy wszystkich drużyn, że w czwartek dnia 1 marca, o godz. 7 wiecz. w lokalu klubu przy ul. Piotrkowskiej 92, odbędą się wybory kapitanów I i II drużyny, poczem trener, p. Zeisler, będzie miał wykład z dziedziny taktyki gry.

Stawienie się na zebranie wszystkich graczy jest konieczne. Nieobecność swą gracz winien usprawiedliwić!

Odczyt o wychowaniu fizycznem.

Staraniem okręg. koła towarzystwa wiedzy wojskowej w Łodzi odbędzie się w dniu 2 marca b. r. o godz, 18 w kasynie oficerskiem załogi miasta Łodzi, Al. Kościuszki nr. 4, I piętro, odczyt prof. uniw. Eug. Piaseckiego z Poznania o wychowaniu fizycznem na Zachodzie a u nas.

W sprawie pracowników kinematograficznych.

Na posiedzeniu zarządu związku pracowników kinematograficznych uchwalono zwołać ogólne zebranie w dniu jutrzejszym z następującym porządkiem dziennym:

1) sprawa poprawy bytu pracowników kiematograficznych;
2) wnioski zarządu;
3) wolne wnioski. (bip)

Wykrycie systematycznej kradzieży.

Od pewnego czasu w fabryce zjednoczonych zakładów Szajblera i Grohmana spostrzeżono systematyczną kradzież towaru. Ponieważ kradzieże stawały się coraz częstsze, roztoczono nadzór nad wszystkimi wydziałami, oraz kontrolowano robotników przy wychodzeniu z fabryki. Mimo to jednak administracja fabryki na ślad sprawców kradzieży natrafić nie mogła i zwróciła się do urzędu śledczego, który wszczął energiczne dochodzenia. Okazało się, że kradzieży dokonywał Florjan Stefaniak, strażak fabryczny, któremu powierzono nadzór nad fabryką.

Podczas dalszych wywiadów dowiedziano się, że Stefaniak skradzione towary przechowuje u swej kochanki Walerji Dulej, zam. przy ul. Słowiańskiej 16, wobec czego kilku wywiadowców wydelegowano do kryjówki, gdzie zastano też Stefaniaka.

Wzięty w krzyżowy ogień pytań zeznał Stefaniak, iż kradzieży dokonywał mając ku temu sposobność, jako człowiek zaufany. Stefaniaka i Dulejową aresztowano, zaś towar zasekwestrowano. Podczas dalszego dochodzenia ustalono, że w systematycznej kradzieży brał również udział strażak Andrzej Kowalski, zam. przy ulicy Księży Młyn 8. Podczas rewizji u Kowalskiego znaleziono towary pochodzące z kradzieży. Skradziony towar zwrócono firmie, a złoczyńców oddano w ręce władz sądowych. (bip)

Wypadki.

Topielec. W stawie Szajblera przy ul. Przędzalnianej podczas ślizgania się wpadli do wody trzej bracia Kaźmierczakowie, zam. Słomiana 5. Na krzyk tonących zbiegli się przechodnie, którzy wszczęli akcję ratowniczą, tak, że wszystkich trzech wydobyto z wody ale najmłodszy z nich, 12-letni Wiktor, dawał już słabe oznaki życia, wobec czego odwieziono go do szpitala wojskowego, gdzie po pewnym czasie zmarł. (bip.)

Przy pracy. W fabryce Jarocińskiego przy ulicy Targowej 28, robotnica Antonina Adamowska zam. przy ul. Wólczańskiej 116 uległa złamaniu lewej ręki.— Zawezwany lekarz pogotowia po udzieleniu jej pierwszej pomocy odwiózł ją do szpitala Poznańskich. (bip).

Kryminalistyka.

Podrzutek. W domu nr. 11 przy ul. Nowo-Zarzewskiej pod drzwiami Abrama Arfy znaleziono dziecko płci żeńskiej liczące około 2 tygodni. (bip).

Obiecujący synalek. Pociągnięto do odpowiedzialności karnej Jana Kupczyńskiego zam. przy ul. Wólczańskiej 230, za awantury z rodzicami i pogróżki. (bip.)

Co kradną? Z mieszkania Pelagji Smolnej, przy ul. Nowo-Cegielnianej 38, skradła Wiktorja Daszkowska, zam. w tymże domu, różnych rzeczy za 7 miljonów marek i zbiegła. (bip).

Z okolicy Łodzi.

Zgierz.

Za zmarłych policjantów.

W dniu dzisiejszym komenda policji państwowej w Zgierzu urządza w kościele parafjalnym o godz. 10 rano nabożeństwo żałobne za dusze zmarłych i poległych na służbie funkcjonarjuszy policji państwowej. (bip)

Zycie i sąd.

Echa pochodu komunistycznego.

Dnia 14 października 1921 roku, po wiecu robotniczym, odbytym na Wodnym Rynku, uformował się pochód, zmierzając ulicami: Główną i Piotrkowską na Plac Wolności. — Wśród uczestników demonstracji znajdowały się transparenty z napisami: „Niech żyje dyktatura proletarjatu!", „Niech żyje III międzynarodówka!". — Ponadto jeden osobnik rozrzucał odezwy komunistycznej partji robotniczej polskiej, nawołując do obalenia obecnego ustroju państwowego w Rzeczypospolitej.

Dochodzenia stwierdziły, że osobnikiem, który niósł transparent i kolportował odezwy komunistyczne, był Stanisław Sokołowski z Oparowa, ziemi kutnowskiej.

Wczoraj stanął on przed sądem okręgowym łódzkim, oskarżony o szerzenie komunizmu.

Rozprawie przewodniczył s. Cynarski, oskarżał pprok. Szmidt. Sokołowski jawił się bez obrońcy.

Na zapytanie, czy się poczuwa do winy, odparł, że nie. Wprawdzie uczestniczył w pochodzie, nie wiedział jednak, co to za pochód. Przyznaje również, że niósł jakiś transparent, wręczony mu przez nieznaną kobietę. Atoli pojęcia nie miał o treści napisu na transparencie i w jakim języku był ów napis.

Sokołowski domagał się powołania trzech świadków na dowód prawdziwości swej obrony. Życzeniu temu nie uczyniono zadość, gdyż podsądny nie zgłosił odpowiedniego wniosku we właściwym terminie.

Proces trwał krótko. Zwięzły był akt oskarżenia, zwięzła obrona Sokołowskiego. Zeznawali dwaj świadkowie z policji politycznej, poczem przewodniczący zamknął postępowanie dowodowe, udzielając głosu prokuratorowi, który żądał surowej kary dla oskarżonego.

Sąd, po naradzie, ogłosił wyrok, **skazujący Sokołowskiego na półtora roku ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich.**

Wyrodna matka.

Wszystko może się zdarzyć na tym świecie niespodzianek. Nawet i to, że pan Abram Zylberberg zgubi swe zęby w ustępie... Sztuczne, coprawda, ale przecież zęby. Dziś i takie stanowią majątek. Jeżeli zaś ten majątek wpadł do kloaki, trudno go tam pozostawić. „Pieniądz nie cuchnie!" — rzekł imperator rzymski. Dlaczegóżby więc miały cuchnąć sztuczne zęby, wyjęte z miejsca, o którem się nie mówi?

Pan Zylberberg tedy przywołał stróżkę realności przy ulicy Zgierskiej pod nr 5, w której właściciel sztucznych zębów mieszkał, prosząc o wydobycie ich z ustępu. Kobiecina, Walerja Ronga, posłuszna wezwaniu, zabrała się do dzieła.

I oto następuje druga niespodzianka.

Miast zębów, stróżowa wyciąga z ustępu zwłoki noworodka, płci żeńskiej...

Łatwo sobie wyobrazić zdziwienie kobiety! Szukała zębów, znalazła dziecko!

Zawiadomione o tem odkryciu władze policyjne, wszczęły śledztwo, a rezultatem jego było oskarżenie Heleny Sterówny, liczącej lat 20, służącej u p. Zylberberga, o rozmyślne zabójstwo nieślubnego dziecięcia.

Przeciw tej matce odbyła się wczoraj rozprawa w sądzie okręgowym w Łodzi.

Obwiniona tłumaczyła swój występek brakiem środków na utrzymanie dziecka. Krewniak jej przyrzekał dawniej pomoc, ale skończyło się na obiecankach. Nie mogąc dziecka wyżywić, postanowiła je zgładzić. Dalszy tok sprawy znany. Do odkrycia jej dopomogły sztuczne zęby pana Zylberberga.

Po przeprowadzonej rozprawie sąd uznał Sterównę winną zabójstwa noworodka i skazał ją na 4 lata więzienia.

Rozprawie przewodniczył s. Cynarski, oskarżał pprokurator Wilecki, bronił adw. Alfred Korelski.

—:—

Lotnictwo.

—o—

WŁOSKI KONCERN PRZEMYSŁU LOTNICZEGO.

Podczas konferencji generalnej przemysłu włoskiego odbyto w Turynie naradę w celu utworzenia koncernu. Przewodniczył naradom p. Olivetti, przyczem do koncernu zgłosiły swój akces firmy: Ansaldo, Breda, Caproni, Fiat, Gabardini i Macchi.

AMERYKAŃSKI REKORD DŁUGOŚCI LOTU.

Porucznik John Mac Ready i O. Kelly dokonali 3 listopada przelotu z San Diego (Kalifornja) pragnąc przebyć przestrzeń od oceanu Spokojnego do Atlantyku.

Nad górami Indianapolis zepsuła się im chłodnica, zmuszając do wylądowania po przebyciu 3280 klm. w ciągu 27 godz. 17 min. Jest to oficjalnie uznany amerykański rekord lotu bez wylądowania.

POŁĄCZENIE POWIETRNE TOKIO - OSAKA.

Towarzystwo lotnicze imperjum japońskiego uruchomiło regularną komunikację handlową pomiędzy Tokio a Osaka. Przelot pasażerski kosztuje 30,000 yenów.

Rozkład jazdy.

—o—

Pociągi odchodzące:

6.00 osob. Koluszki
7.15 posp. bezpośr. Warszawa
9.05 osob. Piotrków, Sosnowiec
15.30 „ Kraków, Tomaszów
16.20 „ bezpośr. Warszawa
16.40 „ Skarżysko, Warszawa, Katowice
19.50 osob. bezp. Warszawa, połączenie z Krakowem
21.20 osob. Kraków, Zakopane Krynica, Tomaszów
23.05 osob. Zakopane, Kraków, Katowice, Skarżysko.

Pociągi przychodzące.

6.05 osob. z Warszawy, Lwowa Sosnowca
7.30 osob. z Koluszek, Katowic, Sosnowca
8.35 osob. z Krakowa, Katowic, Skierniewic, Zakopanego
10.55 osob. z Warszawy, Tomaszowa
15.00 osob. z Warszawy, Krakowa Skarżyska, Katowic
16.47 osob. z Warszawy, Tomaszowa, Sosnowca
20.56 osob. z Tomaszowa, Piotrkowa
22.00 posp. z Warszawy, Tomaszowa
23.55 osob. z Koluszek, Warszawy.

Komunikat.

Wieczór eksperymentalny p. Rom-Romano.

Dziś odbędzie się wieczór automediumisty i telepaty Rom-Romano, który niewątpliwie zgromadzi całą inteligencję łódzką w Sali Filharmonji, tembardziej, że zapowiedziane są nowe doświadczenia hinduskie. 320—1

Teatr „SCALA"

Dziś, o godz. 8 30 wiecz.

Kobieta bez przeszłości

Józef WĘGRZYN

z całkowitym zespołem — teatru „Rozmaitości"

Bilety z datą 26 lutego są ważne dziś. Bilety w kasie teatru. 260—1

PRACOWNIA UBIORÓW DAMSKICH

„MARTY"

Wólczańska 148 m. 69.

Przyjmuje wszelkie roboty jako to: palta damskie, kostjumy oraz suknie.

Wykonanie sumienne. Ceny niskie.

SALA FILHARMONJI.

Dla tych, którzy nie zdołali dostać się na seans!

DZIŚ, dn. 1 Marca o godz. 8.30 wiecz. odbędzie się

ostatni wieczór eksperymentalny

fenomenalnego

ROM-ROMANO

który wprowadzi widzów na krańce swej tajemnej wiedzy m. in: ukazane będą: żywy trup—tajemnice yogów, cuda indyjskich fakirów. — **Masowa sugestja**, oraz szereg innych doświadczeń dotychczas niewidzianych.

Wobec przewidywanego natłoku uprasza się o wcześniejsze wykupywanie biletów Kasa Filharmonji sprzedaje bilety codzień od godz. 10—1 i od 3—7 wiecz. 323—1

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Klijentelę, iż zastępstwo naszego domu na **Łódź i okolicę** powierzyliśmy firmie

DOM HANDLOWO-EKSPEDYCYJNY

KAFTAL i HEYMAN

Sp. z ogr. odp. Łódź, ul. Sienkiewicza 13.

Będąc specjalnie urządzeni dla ruchu towarowego **Łódź—Wiedeń i odwrotnie,** możemy zapewnić Sz. Klijenteli najkorzystniejsze załatwienie powierzonych nam zarówno **w Łodzi jak i w Austrji i na Węgrzech** transportów bez lub z finansowaniem

We wszystkich sprawach, tyczących się naszego domu, prosimy się zwracać do powyższej firmy.

Z poważaniem
BRÜDER WETZLER—LANGER & NADEL
Austro-polnische Transportgesellschaft, m. b. H.

Powołując się na powyższe ogłoszenie, mamy zaszczyt zawiadomić, że objęliśmy zastępstwo na Łódź i okolicę firmy

Brüder Wetzler—Langer & Nadel,
AUSTRO-POLNISCHE Transportgesellschaft m. b. H.
WIEN II| 1, Obere Donaustrasse Nr. 107

i polecamy się łaskawym względom Sz. Klijenteli.

Z poważaniem
Dom Handlowo-Ekspedycyjny KAFTAL i HEYMAM
321—1 Sp. z ogr. odp. ŁÓDŹ, Sienkiewicza 13. Tel 566.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Klijentelę, iż zastępstwo naszego domu na Łódź i okolicę powierzyliśmy firmie

Dom Handlowo-Ekspedycyjny KAFTAL i HEYMAN, Sp. z ogr. odp.
Łódź, ul. Sienkiewicza 13

i prosimy zwracać się do powyższej firmy we wszystkich sprawach, tyczących się nas.

LANGER & NADEL, Kraków, ul. Zielona 3.

Wślad za powyższem ogłoszeniem **Firmy Spedycyjnej LANGER & NADEL, w Krakowie,** podajemy do wiadomości sfer zainteresowanych, iż objęliśmy przedstawicielstwo tej firmy na **Łódź i okolicę.**

Polecając się łaskawym względom Sz. Klijenteli piszemy się z poważaniem:

Dom Handlowo-Espedycyjny KAFTAL I HEYMAN, Sp. z ogr. odp.
Łódź, Sienkiewicza 13. Tel. 566.

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej

podaje do wiadomości, że z dniem 1-go marca r. b. obowiązywać będzie następująca taryfa pasażerska:

Dzienna:
Mk. 600.— za bilety normalne i dla oficerów z czego 10 proc. na rzecz miasta.
„ 350.— „ „ dla szeregowych, uczących się i dzieci od lat 5--10.

Wieczorowa:
Mk. 900.— od godz. 9½ w. do 11½ w. z czego 10 pr. na rzecz miasta.

Nocna: dla wszystkich bez wyjątku pesażerów:
Mk. 1.800 — od godz. 11½ wiecz. z czego 10 proc. na rzecz miasta.

Bilet miesięczny mk. 90.000.— z czego 10 proc. na rzecz miasta. 316—1

Dobra Reklama to dźwignia dla handlu i przemysłu!

Oryginalne ogłoszenia umieszcza we wszystkich dziennikach po cenie redakcyjnej

Dział Ogłoszeń i Reklam przy **Biurze Informacji Prasowych**

„BIP"

ŁÓDZ, Cegielniana 40. 199

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) i promieniami Roentgena

Zawadzka nr. 1.

Przyjmuje od 9—1 i od 5 do 8 Dla pań od 4—5.

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

ul. Piotrkowska 144, (róg Ewangielickiej).

Godz. przyjęcia: od 8—2 i 6—8 pp. Dla pań 5—6 pp.

Dr. A. Szmirgeld

Choroby nerwowe.

Leczenie wad wymowy: jąkania się, bełkotania i innych

Godz. przyjęć od 5—7 w.

Zawadzka 29. 240—2

Dr. Edmund Ekkert

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 12—2 i od 5—8 Panie od 4—5.

Kilińskiego 137 (trzeci dom od Głównej) 108—13

Dr. med. Zeligsonowa

Przyjmuje od 12—3; w niedziel i święta od 2—4.

Ul. 6 Sierpnia (Bened.) 1

Choroby kobiece, skórne i weneryczne (kob.)

Usuwanie włosów na twarzy elektrolizą. 985—10

Poszukiwana jest inteligentna gospodyni

panna do 40 lat lub wdowa bezdzietna, przyjemn. wygl. chrześcijanka, dla większego folwarku u bezdzietnego wdowca. Wszelka usługa do dyspozycji. Bliższe informacje pism. lub ustnie Łódź, Ewangelicka 2, u p-ni Blumbergowej, od 8—10 i 1—3 pp. 287—3

Chemik-Farbiarz

samodzielny kierownik na bawełnę, wełnę, jedwab, bielenie, merceryzację i krochmalenie przędzy, posiadający długoletnią praktykę w przemyśle włókienniczym, wyższe wyszkolenie, znajdujący się na stanowisku, chce zmienić swą posadę. Oferty do Adm. „Głosu Polskiego" sub. „Farbiarz" 293—2

Kupię szatę do książek

używaną, w dobrym stanie. Oferty z ceną do Adm. „Głosu" pod „Książki" 223—1

Urządzenie sklepowe

2 szafy, półki, 2 kontuary i narożnik elegancki, przedwojennej solidnej roboty, koloru kremowego, nadające się do manufaktury, galanterji i t. p okazyjnie do sprzedania. Wólczańska № 62—17, III piętro od 1—2 292—2

Buchalter-bilansista

z długoletnią praktyką **poszukuje posady.** Łaskawe oferty do Adm. „Głosu Polskiego" sub „Bilansista" [illegible]

50%

gotówki potrzeba, by zakupić w firmie

„Najtańsze Źródło"

Łódź, Dzielna 36. Tel. 13-87

towary na bieliznę, ubrania damskie i męskie, chustki i inne pierwszorzędnych firm towary.

Tanio, bo w mieszkaniu prywatnem. 5151—1

PRACOWNIA UBIORÓW MĘSKICH
S. LENKINSKI
Piotrkowska 107,
wykonywa wszelkie roboty, wchodzące w zakres męskiego krawiectwa podług najnowszych modeli, z własnych jakoteż powierzonych materjałów.

DZISIEJSZE POSIEDZENIE SEJMU.

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Porządek dzienny 18 posiedzenia sejmu Rzplitej polskiej w dniu 1 marca o godzinie 4 po południu.

1) Pierwsze czytanie ustawy w przedmiocie upoważnienia rady ministrów do wprowadzenia zmian w kwotach pieniężnych, ustalonych w rosyjskich ustawach postępowania cywilnego i w niektórych innych ustawach, obowiązujących w b. zaborze rosyjskim.

2) Pierwsze czytanie ustawy o przenoszeniu przez zagraniczne zakłady ubezpieczeniowe praw i obowiązków z tytułu umów ubezpieczeniowych.

3) Sprawozdanie komisji skarbowej o ustawie w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych i podatku spadkowego i od darowizn. Referent poseł Michalski.

4) Ustne sprawozdanie komisji skarbowej o ustawie, przywracającej moc obowiązującą ustawie z dnia 10 maja 1921 roku o regulowaniu podatków od spożycia, zużycia, względnie produkcji. Referent poseł Kowalczuk.

5) Sprawozdanie komisji skarbowej w przedmiocie ustawy o karach i odsetkach za zwłokę, oraz o kosztach egzekutywnych. — Referent poseł Byrka.

PRACE KOMISJI PRAWNICZEJ

WARSZAWA, 28 lutego. (PAT) Dziś o godzinie 17-tej do 21.45 bez przerwy obradowała senacka komisja prawnicza, pod przewodnictwem senatora Ryngla.

Senator Baliński referował projekt **ustawy o trybunale stanu.** — Komisja **przyjęła projekt** w brzmieniu podkomisji senackiej.

Projekt ten różni się w kilku punktach od projektu sejmowego.

Różnice dotyczą między innemi kwalifikacji członków trybunału oraz odpowiedzialności ministrów za czynności urzędowe, nietylko prezydenta Rzplitej, ale i zastępującego go marszałka sejmu.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 12.30.

SPRAWA NASZYCH GRANIC WSCHODNICH.

PARYŻ, 28 lutego. (A. W.). — Członkowie rady ambasadorów przekazali notę rządu polskiego w sprawie granic wschodnich swoim rządom.

Przychylne dla Polski w tej sprawie stanowisko Francji jest zapewnione tembardziej, że po decyzji kłajpedzkiej w prasie i opinji publicznej francuskiej dało się odczuć niezadowolenie i kategoryczne domaganie się uszanowania praw polskich na wschodzie Europy.

WYSOKI KOMISARZ MACDONALD OBJĄŁ WŁADZE.

GDAŃSK, 28 lutego. (PAT). — Według doniesienia generalnego sekretarjatu ligi narodów, nowy wysoki komisarz ligi narodów w Gdańsku Macdonald przybył dnia 22 b. m. do Genewy i w tym dniu odbył się akt objęcia przez niego władzy od b. komisarza Hackinga. Nowy komisarz przybywa do Gdańska prawdopodobnie dnia 4 marca.

WYROK UNIEWINNIAJĄCY POR. PRUSZYŃSKIEGO.

POZNAŃ, 28 lutego. (A. W.). — W środę wieczorem zapadł wyrok w głośnym procesie przeciwko porucznikowi 15 p. ułanów Pruszyńskiemu o zabójstwo ś. p. Bilaszewskiego.

Sąd wojskowy po trzydniowych rozprawach uwolnił oskarżonego od winy, biorąc pod uwagę, iż porucznik Pruszyński działał w stanie obrony koniecznej.

Anglja wobec akcji francuskiej.

CURZON O SYTUACJI POLITYCZNEJ.

LONDYN, 28 lutego. (Tel. własny „Głosu Polskiego"). Angielski minister spraw zagranicznych lord Curzon wygłosił wczoraj dłuższe przemówienie, poświęcone ocenie politycznej sytuacji międzynarodowej.

Przemówienie swe rozpoczął od krytyki stanowiska tureckiego w czasie konferencji lozańskiej, przytem zaznaczył, że chociaż nie osiągnięto takich rezultatów, jakich się spodziewano, to pobytu w Lozannie żałować nie należy.

Wszystkie kwestje sporne, których nie zdołano załatw. w Lozannie, należy obecnie po ponownem i gruntownem rozpatrzeniu uregulować bezpośrednio z rządem angielskim.

W dalszym ciągu swego przemówienia uskarżał się Curzon, że ogólna sytuacja przedstawia się ponuro. Wojska angielskie rozlokowane są w różnych częściach świata i mają do rozwiązania różne trudne zadania. Jedyną pociechą dla Anglji jest fakt, że obecny stan sytuacji finansowej nie da się porównać z s y t u a c j ą, jaka przedstawiała się jeszcze niedawno temu. Angielskie długi zmniejszają się, a waluta angielska stale poprawia się. Wywóz angielskich fabrykatów osiągnął znowu przedwojenną normę.

Horyzont polityczny zaciemnia jednak kilka czarnych chmur, jako to: **Rosja, sprawy bliskiego wschodu i konflikt między Francją a Niemcami.**

Zdaniem Curzona podziela ludność agielska w zupełności stanowisko rządu angielskiego co do okupacji Niemiec, jednak **wojska angielskie trzeba będzie pozostawić nadal nad Renem gdyż w załatwieniu kwestji zagłębia Ruhry Anglja jest tak samo zainteresowana, jak wszystkie inne narody.**

PRASA O MOWIE CURZONA.

LONDYN, 28 lutego. (Pat). Cała prasa londyńska komentuje w artykułach wstępnych wczorajszą mowę lorda Curzona w izbie gmin. Dzienniki podkreślają w zupełności zdanie Curzona co do roli ligi narodów w rozwiązywaniu problemów międzynarodowych i podkreślają, że liga narodów dokonała już bardzo wiele w zakresie zwalczania epidemji i pomocy dla krajów, które najwięcej ucierpiały w czasie wojny. Tylko dzięki istnieniu i działalności ligi narodów mogło dojść do zwołania konferencji waszyngtońskiej.

Lord Curzon zaznaczył, że **kwestja odszkodowań może być ostatecznie i sprawiedliwie tylko przez ligę narodów rozwiązana.** Państwa Europy centralnej, jak Polska, Czechosłowacja, Austrja, oraz Włochy i Jugosławja robią widoczne postępy w kierunku uregulowania kwestji politycznych i ekonomicznych.

OŚWIADCZENIE BONAR LAWA

LONDYN, 28 lutego. (PAT). „Daily Chronicle" pisze: Z odpowiedzi Bonar Lawa na wczorajszą interpelację Simonsa wynika jasno, że **premier angielski liczy się z ewentualnością pozostania władz francuskich na stałe w zagłębiu Ruhry. Dalej „Daily Chronicle" zwalcza powyższe przypuszczenia Bonar Law'a w tej kwestji i oświadcza, że można wierzyć Francji, iż tylko zamierza ona pozostać w zagłębiu Ruhry do osiągnięcia odszkodowań.** „Daily Chronicle" zarzuca też Bonar Law'owi, że nie ruszył on palcem w tym celu, ażeby uratować najlepsze strony traktatu wersalskiego, a mianowicie te, które dotyczą granic narodowościowych w Europie.

LONDYN, 28 lutego. (PAT). — „Westminster Gazette" podkreśla, że Bonar Law, odpowiadając na wniesioną interpelację Simonsa, oświadczył, że **Francja zamierza okupować zagłębie Ruhry dopóty, dopóki nie wydobędzie z niego 132 miljardów marek złotych.**

LORD GREY O INTERWENCJI LIGI NARODÓW.

LONDYN, 28 lutego. (PAT). — Jeden z przywódców opozycji liberalnej w izbie lordów, lord Grey, przemawiając w Bristolu, oświadczył, że **większość narodu angielskiego jest zdania, iż tylko liga narodów może rozstrzygnąć kwestję odszkodowań, ale na to potrzebna jest zgoda rządu francuskiego.** W obecnej chwili usiłowanie spowodowania pośrednictwa ligi narodów spełzłoby na niczem, a nawet doprowadziłoby najprawdopodobniej do rozpadnięcia się ligi narodów. Zdaniem mówcy rząd angielski powinien wyraźnie oświadczyć Francji, że rozstrzygnięcie kwestji odszkodowań przez interwencję ligi narodów osiągnięte być może tylko wtedy, gdy rząd francuski wyrazi na to swą zgodę. **Dopóki rząd francuski tej zgody nie wyrazi,** Anglja nie może podjąć się interwencji. Lord Grey podkreśla, że trzeba często zwracać Francji na to uwagę, że rozstrzygnięcie sprawy odszkodowań możliwem jest jedynie przy pomocy ligi narodów i że jedynie liga narodów może uspokoić kłopoty rządu francuskiego, a w szczególności troskę Francji o bezpieczeństwo jej granic.

STANOWISKO LABOUR PARTY.

PARYŻ, 28 lutego. (Pat) „Echo de Paris" donosi z Londynu: Na tajnem posiedzeniu komitetu partji pracy odrzucono wniosek, zalecający m. in. uregulowanie sprawy długów niemieckich wobec Francji na następujących podstawach: Udzielenie Niemcom pożyczki międzynarodowej, wycofanie przez Francję wojsk z Nadrenji i zwołanie konferencji światowej w celu przeprowadzenia rewizji traktatu wersalskiego.

Na okupowanem terytorjum.

REZULTAT DOTYCHCZASOWEJ OKUPACJI.

PARYŻ, 28 lutego. (Tel. własny „Głosu Polskiego"). Paryski „*Intranssigeant" rozwodzi się nad dotychczasowym* wynikiem okupacji zagłębia Ruhry i wskazuje w ciągu tych wywodów na konieczność przeprowadzenia okupacji dalszych części terytoriów niem. Jeżeli anglicy, powiada wspomniane pismo, nie zgodzą się na przyznanie nam dalszych ustępstw, to nie pozostanie nam nic innego, jak **poszukać sobie drogi do zagłębia Ruhry po przez Elberfeld.** Droga taka istnieje. Zbacza ona od Siegburga i przebiega przez nieokupowane części Niemiec.

Paryski „Information" zapowiada, że w ciągu bieżącego tygodnia zbierze się komisja nadreńska w Koblencji na bardzo ważne narady; w przyszłym tygodniu zaś **przeprowadzone być mają różne ważne zarządzenia, mające na celu zapewnienie zupełnej kontroli w zagłębiu Ruhry.**

ROZWIĄZANIE POLICJI.

ESSEN, 28 lutego. (Pat). Gen. Degoutte wydał rozporządzenie, mocą którego policja niemiecka w Essen, oraz w pow. Essen została rozwiązana. Wszyscy urzędnicy policji bezpieczeństwa zostali wydaleni z terenu okupowanego, a na miejsce ich utworzona ma być straż gminna w sile 600 ludzi.

BOCHUM, 28 lutego (Pat). W dniu dzisiejszym zajęte zostały koszary tutejszej „zielonej policji", przyczem policja ta została rozbrojona. Jest to dalszy ciąg rozbrojenia policji, zapoczątkowanego w Essen, rozwiązaniem tamtejszej policji bezpieczeństwa. — („Schutzpolizei"). — Gdy cała ta akcja będzie przeprowadzona w Bochum, władze okupacyjne przystąpią do takiej samej akcji w szeregu innych miejscowości.

ZABRONIENIE WJAZDU KOMUNISTOM.

ESSEN, 28 lutego. (Pat). Policja nadreńska zabroniła wjazdu na teren okupacyjny komuniście rosyjskiemu Radkowi i jego towarzyszom.

NIEMCY WCIĄŻ PROTESTUJĄ.

BERLIN, 28 lutego. (Pat). Komisarz państwowy dla terenów okupowanych ks. Hatzfeld - Wildenburg z polecenia rządu Rzeszy przedłoży międzysojuszniczej komisji nadreńskiej notę, w której wskazuje na skutki, jakie mogą być spowodowane konfiskatą materjałów kolejowych przez Francję, oraz aresztowaniem urzędników kolejowych, jak również konfiskatą większych sum pieniężnych z kas kolejowych i oddziałów banku Rzeszy w obwodzie Trewiru.

BERLIN, 28 lutego. (Pat). Południo. Rząd niemiecki wystosował do komisji międzysojuszniczej w Nadrenji notę protestującą przeciw zarządzeniom władz okupacyjnych w dziedzinie kolejnictwa.

„INFORMACJE" NIEMIECKIE.

DUESSELDORF, 28 lutego. — (Pat). W celu podburzenia państw neutralnych przeciwko Francji dzienniki niemieckie rozpowszechniają coraz więcej kłamliwych wiadomości, a między in. utrzymują one, że francuzi nie przepuścili przez Dorsten, które zresztą leży w strefie okupacji belgijskiej, pociągów, wiozących węgiel do Holandji. Otóż należy wyjaśnić, że w dniu wczorajszym 8 pociągów przejechało przez stację w Dorsten. — Dzienniki niemieckie twierdzą również, że w pobliżu Mannheim władze francuskie skonfiskowały dokumenty parowca holenderskiego, drugi zaś parowiec holenderski zatrzymano na Renie. Co do pierwszego parowca, to chodziło tylko o sprawdzenie jego dokumentu. Co się zaś tyczy drugiego, to parowiec francuski musiał go holować wobec tego, że parowiec holenderski został opuszczony przez załogę.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE

BERLIN, 27 lutego. (Tel. własny „Głosu Polskiego"). Policja tutejsza dokonała sensacyjnego aresztowania kierownika agencji telegraficznej „Deda", niejakiego Oehme, który jakiś czas pracował w piśmie niezależnych socjalistów „Freiheit". Policja miała co do niego od dawna podejrzenie, że uprawia szpiegostwo, że pieniądze na utrzymanie agencji otrzymuje od rządu francuskiego. Oehme miał rzekomo dostarczyć tych wszystkich informacji, które w ostatnich dniach ogłosiła „Rote Fahne".

AMERYKA W SPRAWACH EUROPY.

BERLIN, 28 lutego. (A. W.). — W związku z podanem przez agencję United Press wiadomością, jakoby rząd amerykański wyraził gotowość wzięcia udziału w tworzeniu nowej ligi narodów, której celem będzie skuteczniejsze, niż dotychczas, zapewnienie pokoju w Europie, „8 Uhr Abendblatt" donosi, jakoby prezydent Harding polecił posłom amerykańskim poinformować się poufnie u mocarstw europejskich, czy te projekty miałyby widoki powodzenia. **Ameryka zobowiązałaby się współdziałać czynnie przy sanacji stosunków europejskich.**

NIEMIECKIE PRZYGOTOWANIA KOMUNIKACYJNE.

Lloyd Junkers Luftverkehrt wraz z Lloyd Ostlung przygotowują się do uruchomienia linji powietrznej Berlin-Szczecin-Gdańsk Królewiec-Kowno-Ryga oraz Hamburg-Szczecin.

Linje te mają być uruchomione **w początku sezonu.**

TURCY PODPISZĄ UKŁAD POKOJOWY.

PARYŻ, 28 lutego. (Tel. własny „Głosu Polskiego") Z Konstantynopola donoszą, iż na tajnem posiedzeniu zgromadzenia narodowego **postawił rząd turecki propozycję co do podpisania traktatu pokojowego, opracowanego w Lozannie, z zastrzeżeniem, że finansowe i gospodarcze artykuły zostaną z traktatu tego na razie wykluczone** i że podpisanie tych artykułów nastąpi oddzielnie znacznie później.

ANGLJA PRZECIWKO WARUNKOM TURECKIM.

PARYŻ, 28 lutego. (PAT). „Petit Parisien" donosi za prasą konstantynopolitańską: Wysoki komisarz angielski zawiadomił Adnan beja, że Anglja nie godzi się na wyłączenie z traktatu pokojowego klauzul ekonomicznych i na poddanie ich dyskusji dopiero po podpisaniu traktatu.

ZA UZNANIEM SOWIETÓW.

MOSKWA, 28 lutego. (Pat). **Członek parlamentu angielskiego Konnworthy, który przybył do Moskwy dla zbadania stosunków rosyjskich oświadczył w wywiadzie z przedstawicielami prasy, że frakcja partji liberalnej, której on jest przedstawicielem, dąży do zupełnego dyplomatycznego uznania sowietów. Konnworthy uważa, że zbliżenie Rosji i Anglji jest koniecznym warunkiem dla odbudowy stosunków politycznych i ekonomicznych w świecie.**

WOJSKO LITEWSKIE DO KŁAJPEDY.

KŁAJPEDA, 28 lutego. (Pat). — Z powodu onegdajszych demonstracji w Kłajpedzie, rząd litewski wysłał do Kłajpedy silne posiłki wojskowe. Jest rzeczą charakterystyczną, że kompanja utworzona z ochotników kłajpedzkich przez cały czas trwania demonstracji trzymaną była w koszarach a żołnierze tej kompanji nie mogli pokazywać się na ulicach.

NOWY GABINET LITEWSKI.

KOWNO, 28 lutego. (A. W.). — Prezydent republiki przyjął 28 b. m. dymisję gabinetu Galwanauskasa i powierzył mu misję stworzenia nowego gabinetu.

Przedstawiony 27 b. m. przez Galwanauskasa skład nowego gabinetu nie różni się zasadniczo od dotychczasowego. Obecny gabinet składa się z 9 ministrów. Przezydjum, sprawy zagraniczne i czasowo białoruskie objął Galwanauskas. Sprawy żydowskie objął Frydmann.

ZBLIŻENIE SERBSKO-BUŁGARSKIE.

BIAŁOGRÓD, 28 lutego. (Pat). Jutro zbierze się w Niszu mieszana komisja serbsko-bułgarska w celu omówienia kwestji interesujących oba kraje oraz porozumienia się w sprawie środków, zmierzających do ostatecznego zlikwidowania napadów band. Konferencje te są wynikiem ostatnich narad między Stambulińskim a Pasiczem.

ZAMIECIE ŚNIEŻNE W ROSJI.

Z rozmaitych okolic Rosji, a przedewszystkiem z południa donoszą o śnieżycach i zamieciach, wywołujących przerwę w ruchu kolejowym i wstrzymanie przez koleje przyjmowania ładunków.

Koleje południowo-wschodnie przestały zupełnie wywozić węgiel z zagłębia Donieckiego.

TYDZIEN WALKI Z BANDYTAMI.

KIJOW, 28 lutego (Russpress) W związku ze wzrostem ruchu powstańczego w okręgu kijowskim, miejscowa czrezwyczajka ogłasza o rozpoczęciu „tygodnia walki z bandytyzmem". Ogłoszono w tej sprawie specjalną odezwę do włościan, wzywając ich do udziału w walce. Jedna z odezw oskarża powstańców o umyślne psucie torów kolejowych w celu przeszkodzenia powodzeniu jarmarku kontraktowego.

ORGJA DROŻYZNY I JEJ SKUTKI.

„Tysiąc“ w walce z drożyzną.

Śladem Lublina, również i w Łodzi działa jakieś tajemnicze stowarzyszenie, mające na celu zmuszenie terorem sprzedawców do obniżania cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Kilka rzeźniczych zakładów otrzymało już następującej treści listy, podpisane przez „Stowarzyszenia Tysiąca“. „Tajne stowarz. Tysiąc“, jest zorganizowane w celu wydania bezwzględnej walki bezwstydnemu i rzeczywiście wrogiemu klasie robotniczej, oraz Polsce wyzyskowi. Ponieważ doprowadziliście klasę robotniczą do nędzy, a Polskę do ruiny finansowej, więc wyczerpała się cierpliwość klasy pracującej, która nie żałowała krwi i ofiar dla odpędzenia wroga zewnętrznego, więc i dzisiaj nie pożałuje swojej krwi dla tępienia was, gady i najwięksi wrogowie klasy pracującej, oraz Polski. Dajemy wam więc ostateczny termin tygodnia w ciągu którego musicie obniżyć ceny o 25 procent i bezwzględnie wyłożyć wszelkie towary z piwnic na bufety do sprzedania Od dnia dzisiejszego będziemy was obserwować i nie obroni was nawet policja, bo my jesteśmy za mocno do tego przygotowani“. (bip)

Konferencja w sprawie żądań tramwajarzy.

Na skutek dalszej interwencji okręgowego inspektora pracy odbyła się w dniu wczorajszym powtórna konferencja, mająca na celu doprowadzenie do porozumienia bez uciekania się do strejku.

Dyr. Ring na usilne nalegania ze strony inspektora pracy, zakomunikował zebranym, iż pragnąc uniknąć zaostrzenia się konfliktu, **dyrekcja tramwajów zdecydowała się posunąć do 30 proc. podwyżki przy taryfie 600 marek**, gdyż całkowite uwzględnienie żądań uniemożliwiłoby dalszą eksploatację tramwajów.

Delegacja związku tramwajarzy na propozycję dyrekcji nie zgodziła się podtrzymując żądania 55 pr.

Inspektor pracy ze względu na zdecydowane stanowisko dyrekcji, usiłował nakłonić pracowników do przyjęcia propozycji, zaznaczając iż **ewent niedobory w uposażeniu dadzą się może wyrównać przy przyszłych akcjach podwyżkowych**, o ile takowe będą jeszcze konieczne — jednakże bezskutecznie i **posiedzenie zamknięto bez osiągnięcia porozumienia.**

Jak się dowiadujemy, okręgowy inspektor pracy, niezrażony dotychczasowym wynikiem pertraktacji, zamierza w dalszym ciągu interwenjować i w tym celu **wywiera nacisk na dyrekcję, w kierunku dalszych ustępstw, umożliwiających osiągnięcia porozumienia.**

Nie jest wykluczonem, że w związku z akcją, przedsięwziętą przez inspektora pracy, dziś jeszcze w godzinach południowych odbędzie się wspólna konferencja, którą inspektor uważałby za ostateczną i swą misję pośrednicząca za skończoną. (bip)

Strejk szewców.

(x) Wczoraj rozpoczął się strejk szewców wszystkich trzech kategorji. Strejk objął 100 zakładów. **Strejkuje około 2.000 robotników.**

Wczoraj w południe odbyło się ogólne zebranie strejkujących; na zebraniu tem **uchwalono kontynuowanie akcji strejkowej.**

Atak na fabrykantów łódzkich.

—o—

Pod tytułem „Rozbój fabrykantów łódzkich“ pisze jeden z dzienników krakowskich: „Podczas gdy wiele rozgłosu, zresztą słusznie, powstaje o każde podrożenie jajka lub słoniny, mało stosunkowo zwraca się uwagi na to, że najbardziej drożeją i podrożały tkaniny. Podrożały one więcej, niż chleb, niż mięso, niż mleko, niż wszystkie artykuły i daleko więcej, niż spadła marka i niż poszły w górę dolary i funty, chociaż fabrykanci tkanin lubią powoływać się na to, że oni kupują surowiec, za walutę obcą i dlatego ich wyroby tak drożeją. Prym w tej orgji drożyźnianej wiodą fabrykanci łódzcy. Ci pupile rządu i ministerstw, otrzymujący miljardowe pożyczki rządowe, na to, aby wyprodukowane materjały sprzedać za granicę i tam pozostawić obce waluty, a w kraju wymuszający wysokie cła dla ochrony swo ich wysokich cen, zdążyli w ciągu ostatnich 6 tygodni podnieść ceny swoich wyrobów o 200 do 300 procent. Bawełniane płótna łódzkie są obecnie droższe, niż przed nowym rokiem były zagraniczne jedwabie, tak, że obecnie płótno na koszulę kosztuje majątek, ale i to nie wystarcza fabrykantom łódzkim. Chociaż dolar poszedł w górę od 30 na 50 tysięcy, a ich bawełniaki z trzech tysięcy na 10 tysięcy, podnoszą oni ceny codziennie. Dla charakterystyki wystarczy następująca ilustracja. Jedna z krakowskich hurtowni otrzymała z fabryki łódzkiej większą partję płótna wieczorem po umówionej cenie, a na drugi dzień rano zawiadomiono telefonicznie, że cenę tego płótna podwyższa fabryka o 12 procent. Dopiero groźba zwrotu płótna wpłynęła ochładzająco na apetyt fabrykanta. Rozmaite urzędy walki z lichwą i władze występują przeciw paskarzom drobnym, dlaczego jednak nikt nie ma odwagi i ochoty wystąpić przeciwko tym największym paskarzom“. (bip)

Czytajcie „Kurjer Wieczorny“

Podwyższenie taryfy tramwajowej w Łodzi.

Od dnia jutrzejszego, t. j. od 1 marca, obowiązywać będzie nowa taryfa tramwajowa w Łodzi według następujących stawek:

Bilet normalny wynosić będzie 600 mk., bilet uczniowski, dzieci i szeregowych — 350 mk., bilet od godz. 9 i pół do godz. 11 i pół— 900 mk., bilet od godz. 11 i pół w nocy — 1.800 mk., bilet miesięczny — 90 tysięcy marek.

Żądania służby hotelowej.

Dotychczas między związkiem właścicieli hotelów a związkiem pracowników hotelowych istniała umowa, według której **wszelkie podwyżki płac będą regulowane na podstawie orzeczeń komisji do badania wzrostu drożyzny w przemyśle włókienniczym.**

Ponieważ związek właścicieli hotelów rozpadł się, przeto **umowa ta została przez właścicieli unieważniona.** Pracownicy hotelowi stoją jednak nadal na stanowisku umowy **i zwrócili się do okręgowego inspektora pracy o zwołanie konferencji celem ustalenia podwyżki płac o 61 proc.**, jak to wykazała komisja w przemyśle włókienniczym. (bip)

Żądania muzyków restauracyjnych.

Po dwudniowych pertraktacjach w inspektoracie pracy III okręgu pomiędzy właścicielami restauracji, a związkiem muzyków, które ne dały konkretnych wyników, muzycy restauracyjni poczęli na stanowisko swych pracodawców reagować.

Na żądanie muzyków podwyższenia płacy z dniem 1 lutego podług orzeczenia miejskiej komisji dla badania wzrostu drożyzny, to jest o 55 procent, właściciele restauracji zaproponowali 25 proc., (ceny na jadło i napoje podniesione zostały od 50 do 75 procent).

Dnia 27 lutego, na odbytem w związku zebraniu muzycy restauracyjni postanowili zastrejkować na razie tylko w restauracji „Savoy“, strejk w Savoy'u wybuchnął tegoż wieczoru.

Dla ścisłości należy zaznaczyć, że muzycy restaurac. zarabiają przeciętnie 16 tysięcy marek dziennie.

Obecnie żądania muzyków są nie tyko ekonomiczne, ale i zasadniczo moralne, gdyż muzycy restauracyjni chcą podnieść swoją godność i żądają płacy takiej, aby nie byli zależni od stałych bywalców restauracji, to jest aby nie byli zmuszeni do brania naddatków.

Podwyżki dla młynarzy i murarzy.

Do okręgowego inspektora pracy wpłynęły żądania zwołania konferencji w sprawie podwyższenia płac, skierowane uprzez związek młynarzy i związek murarzy.

Wstrzymanie pracy w fabrykach.

Ostatnio stanęły dwie fabryki wstążek a mianowicie: Szulca (Wólczańska 212) z powodu niewypłacenia podwyżki o 61 proc. według orzeczeń komisji w przemyśle włókienniczym i Wiezela (Sienkiewicza) z powodu braku materjału (bip)

STANISŁAW PRZYBYSZEWSKI. 36)

Il Regno Doloroso.

Powieść.

(Ciąg dalszy).

Coraz jaśniej zaczęło mu w głowie świtać:

Detsail — Delort. De la Ralde... a! a! jeszcze jedno ogniwo w tym łańcuchu: Gorgel — Tak! tak! Gorgel!

Znowu przewiał zimny wiatr przez pokój i niespokojniej jeszcze załopotały płomienie świec:

Aha! — pomyślał — jestem na tropie... Lafonde podsłuchuje moje myśli.

Już ja cię uchwycę! I wydasz mi — wydasz moją de la Ralde — moją! zacharczał nagle, ale to chyba nie on — to ta larwa szatańska która się wkradła pod jego nieobecność w jego ciało.

Potępieńcza larwa, która pragnie w nim na nowo rozbudzić szał pragnienia!

O nie! nie!

Już ja Cię uchwycę, Łukaszu Lafonde!

I w tej samej chwili posłyszał przeciągły, szyderczy śmiech — larwa się śmieje, pomyślał — nic nie szkodzi — zupełnie nic nie szkodzi...

— Ja cię jednak uchwycę! — powtarzał z manjackim uporem, a nagle wpatrzył się w najciemniejszy punkt pokoju w przerażonem zdumieniu:

— **Nie, niemożliwe!**

Zatrząsł się — chyba gorączka go nawiedziła — ależ nie! to jawa, jawa!

W głębokiej ciemności — nie zauważył, że nagle świece pogasły — zaczęły się wyłaniać w lekkim, fosforycznym blasku rysy tak mu dobrze znajomej twarzy— cóż to? kto to?

Cofnął się i wtulił w jakiś kąt:

Ducrot!

Ducrot — Lafonde!

Lafonde!

Zabodło go w oczy nagłe światło — teraz uprzytomnił sobie, że przed chwilą było całkiem ciemno

Patrzył nieprzytomny na Ducrota.

— Pan był pewny, że widzi przed sobą Lafonde'a.

Ducrot uśmiechnął się łagodnie i podszedł do De Lanire'a, który jął się lękać, że obca larwa zmysły mu pomieszała.

— Niech się pan nie lęka — to ja — Ducrot w własnej osobie...

— A, rzeczywiście Ducrot! — De Lanire przecierał sobie czoło i czuł dokładnie, że jakiś głupi, idjotyczny uśmiech wygrymasił mu szpetnie twarz.

— Tak, był pan pochłonięty myślą o Lafonde, że zdawałoby się, iż pan, według słów św. Pawła, „elistaris“, czy też „haplosis“ w ósmem niebie przebywa.

To tajemnicze „coś“, czy też „ktoś“, przyszło znowu do pomocy zrozpaczonemu De Lamir'owi.

— A! rzeczywiście — rzeczywiście! Niech tylko ksiądz siada.

Na chwilkę — synowiec pański de la Croix, zamówił mnie na pogawędkę, niestety nie zastałem go w domu, więc ośmieliłem się zapytać o zdrowie pana, bom zauważył dziś podczas śledztwa ślady jakby jakiejś nurtującej choroby...

— Ależ bardzo, bardzo się ciesze — choroby?! mówił pan o chorobie? A tak! tak! moją chorobą to właśnie ten Lafonde...

— Tak! tak! słyszałem, jak pan kilka razy jego nazwisko wymienił — nie ! wykrzyknął.

—Krzyczałem? De Lanire mógł przysiąc, że nie krzyczał.

— Bardzo to zrozumiałe — ten cały proces może najsilniejszy mózg do ciężkiego rozstroju doprowadzić—bo właściwie nie rozchodzi się tyle o te głupie marne czarownice — a przecież każda kobieta jest mniej lub więcej czarownicą — ale głównie o ten straszliwy wypadek na zamku margrabiego Lancieny — nieprawda? Chodzi tu o tajemniczą śmierć hrabiny, wywołaną bezwątpienia szatańskiemi praktykami —wszak tak?

— Doskonale pan jesteś poinformowany.

— Ale jaki udział mógł mieć w tem ten tajemniczy Lafonde?

— Lafonde?! Lafonde?! Otóż panu powiem — on właśnie zsatanizował całą tę okolicę, on wytworzył te legjony czarownic, by móc bezkarnie z ich pomocą najstraszniejsze zbrodnie popełniać, a potem całą winę na nie zwalić.

— To rzeczywiście doskonale pomyślane. A la Conhaur!

—On stworzył tę szatańską sektę, której jest hierofantem — niewidzialny, nieuchwytny, ale wszędzie obecny i kierujący.

— A może ten Lafonde, to Szatan sam, który się tu na ziemi w tej mistycznej postaci inkarnował? — zapytał Ducrot jakby od niechcenia — ucieleśniony Szatan — czemu nie? zdaje się, że taka inkarnacja Szatana tu na ziemi musiała świtać w głowie św. Tomasza z Aquino — jeżeli larwy sukubów i inkubów mogą się do tego stopnia ucieleśniać, że nawet potomstwo z ich związku z zwykłymi śmiertelnikami jest możliwe, czego najwspanialszym dowodem syn incuba i czarownicy: Ezzelino de Romano — dlaczegożby sam Szatan nie mógł się inkarnować jako Lafonde?!

Szatan, simia Dei — naśladuje i przedrzeźnia w wszystkiem Chrystusa. Chrystus po śmierci przebywał jeszcze vere ac corporaliter 72 dni z swoimi uczniami i cóż dziwnego, że Szatan przebywa vere ac corporaliter wśród swych wiernych, by ich pouczać, dawać im wskazówki i zdawać przed nimi świadectwo, jako że niema większej potęgi nad niego?

Toć to tak jasne!

Dwa, czy trzy wieki upatruje jedna czwarta ludzkości, bo tylu conajmniej jest heretyków na świecie, czego dowodem cała reformacja Lutra, Hussa, Kalwina, Wicliffa, upatrywała Szatana-Antychrysta w rzymskim papieżu — a pan się dziwi, że gmina szatańskiej sekty tu, w Pyrenejach wielbi go jako Lafonde'a?

Zresztą to nazwisko częstokroć obijało mi się o uszy. Napotkałem je już w kronikach z 1450 roku jako biskupa katarów, który przez 23 lata zdołał się tu w tych niedostępnych, nikomu, prócz wtajemniczonych, nieznanych górach przed najsroższym pościgiem inkwizycji w Langnedoc ukrywać — spotkałem się z tem nazwiskiem w procesach czarownic w Lagrogue.

— Zna ksiądz przebieg tego procesu? zapytał chciwie De Lanire.

— Równie dobrze, jak pan, bo widzę, że właśnie pan akty tego procesu wertuje.

Ducrot wskazał na plik pergaminów, rozrzuconych na stole.

De Lanire spojrzał ukradkiem na Ducrota — ten w mig pochwycił jego spojrzenie i uśmiechnął się

— Pan, zdaje się posądzać mnie, że chcę zmylić ślady stóp Lafonde'a, którego pan gwałtownie chce przychwycić...

De Lanire zatrząsł się cały: Ducrot słyszał całą rozmowę, jaką sam z sobą prowadził — teraz już był pewny, że Lafonde to Ducrot!

Z takim wrogiem nie zdzierży!

Poddał się całkiem, czuł przeraźliwe wyczerpanie.

— To, jakbyś pan wiatr po polu łapał — Lafonda niema — to symbol — Abraxas tej nieszczęsnej sekty, ostatniego, biednego szczątka gnostycznych Harpokratów. Pan przecież doskonale tą sektę zna — widzę tu tomik Epiphaniusza, który tak obszernie o nich się rozpisuje.

(d. c. n.)

GAZETA HANDLOWA

„GŁOS POLSKI"
Łódź
1 marca 1923 r.

Stan gospodarstwa społecznego a stan skarbu.

Niepokoje, jakie budzą obecnie plany reform skarbowych, mają źródło w poczuciu, że wraz z nieuniknioną przemianą warunków walutowych stosunki gospodarcze ulegną dotkliwemu wstrząśnieniu. Trzeba raz jeszcze stwierdzić, że główne nasze konjunktury ekonomiczne przystosowały się do hyperinflacji waluty i z tego złego posiewu zbierały plon obfity. Przemysł osiągał tu świetne premje wywozowe, handel zdobywał szanse spekulacji towarowej, opartej na stałej podwyżce cen. Bankowość miała przed sobą perspektywy niezawodzącego nigdy ażjotażu walutowego. Podatek emisyjny spadał swoim ołowianym ciężarem na pracę ludzi, żyjących ze stałych uposażeń i z płac zarobkowych, nie dotykał zaś prawie tak zwanych „sfer gospodarczych".— Nadto sfery te miały jeszcze przywilej w kredytach, udzielanych im przez państwowe organizacje kredytowe, przez P.K.K.P. i P.K.O. — Otrzymywano tu znaczne pożyczki, które, zwracane po miesiącach, tworzyły zaledwie część pierwotnie wypożyczonych wartości. Niektóre przedsiębiorstwa o pozorach gałęzi przemysłu, użytecznego dla państwa, otrzymywały prawie cały kapitał zakładowy od rządu. — Wobec braku kredytu wekslowego ze strony banków akcyjnych, kredyt banków państwowych stał się koniecznością, inaczej bowiem fabryki traciły środki obrotowe, co groziło bezrobociem.

Bankowość oparła się o zgoła nieprawdopodobne podstawy, urągające wszelkim wskazaniom praktyki i teorji. Jeśli pominiemy kilka przedwojennych i wogóle starszych kreacji, mających pokaźniejsze kapitały, przeważna większość banków nie posiada kapitałów, któreby równały się półrocznym, ba nawet kwartalnym kosztom handlowym. Normalne operacje bankowe są zgoła wyłączone. Zarobki żywiołowo spływają z konjunktur inflacyjnych, ze spadku waluty polskiej, na którą właśnie dalszy nacisk wywierają spekulacyjne obroty banków. Stały się one jakby narzędziem, gilotynującem markę polską. I dlatego rozrosły się do stu kilkunastu centrali, a kilkuset oddziałów. Dlatego odbywał się i odbywa jeszcze handel koncesjami.

W tych wszystkich zawrotnych przedsięwzięciach anormalnej gospodarki niezawsze główną rolę odgrywa zła wola, chęć wyzysku lub lichwy. Powiedzieć można, że wytworzyły się objektywne warunki, wśród których taki a nie inny kierunek przybrać musiały czynniki ekonomiczne. Budowano na tym fundamencie, który miał cechy patologji gospodarczej. Innego jednak fundamentu nie było. — oto od podstaw zmienić trzeba całą organizację, która dotychczas w sposób najbardziej destrukcyjny oddziaływała na byt państwa. Naprawa skarbu z konieczności domaga się środków, które powinny usunąć rozbieżność między korzyściami prywatno-gospodarczemi a upadkiem finansów państwowych. Będzie to pod wielu względami likwidacji nie bezbolesna. — Należy się z góry przygotować na wstrząsy i na rozbicie licznych tworów, czerpiących soki z gruntu, użyźnionego deprecjacją waluty. Zrazu rozbije się nawet równowaga bilansu handlowego, a — co gorzej — przesilenia przyczynią się do powiększenia liczby bezrobotnych. Ale operacja ta jest nieodzowna. Zresztą stary organizm ekonomiczny nie ozdrowiałby sam przez się, gdyby w porę nie przystosować doń środków poniekąd nawet heroicznych. — Póki skarb znajduje się w stanie takim, jak obecny, rozwój gospodarczy jest jednostronny i pozbawiony cech trwałości. Istnieje nierozerwalny związek między finansami państwa, a społecznem życiem ekonomicznem. Wśród nędzy państwa postępy produkcyjne są ułudą. Tego „sfery gospodarcze" uznać nie chcą i bronią wciąż twierdzy Grenady, chociaż w Grenadzie zaraza... Jest to zjawisko zupełnie anormalne, iż sfery te, w których nie mogło zgoła zbraknąć zmysłu praktycznego, a nawet wykształcenia ekonomicznego, chcą na długą metę odsunąć wszelkie reformy, sięgające głębiej w stosunki z obawy, by uszczerbku nie doznały konjunktury, spoczywające wyłącznie na inflacji. Nie mówi się tego wyraźnie, lecz owa misternie wysilona argumentacja przeciw planom sanacyjnym ma taką logikę. Dowodzi się wprawdzie, że stabilizacja marki leży w interesie sfer gospodarczych, gdyż deprecjacja niweczy środki obrotowe w szybszem tempie, niż produkcja jest w możności je odtwarzać, ale wciąż wraca się do motywu, iż stabilizacja przez zastosowanie miernika zniweczy szanse wywozowe, oparte o walutę zdeprecjonowaną. Czuć w tych odruchach walki o „status quo" niepokój, lęk, że „wybuchnąć" może waluta uporządkowana, która zmiecie konjunktury eksportowe, oraz korzystne widoki spekulacyjne. Że takie życie gospodarcze nie zabezpieczyło ani skarbu, ani indywidualnych spożywców, o tem się nie mówi. Zaleca się różne środki ochronne, nie wykraczające jednak z repertuaru zawodnych paljatywów. Zmiana scenerji musi być radykalna. Trzeba zwrócić się do sanacji skarbu, nie oglądając się na niepokoje „sfer gospodarczych". Co nie wytrzyma w tych warunkach próby życia, niechaj zginie. Co ma w sobie żywotne siły gospodarcze, ostoi się, choć zmuszone będzie do ofiar na rzecz państwa. Dotychczas tworzono zręby ekonomiczne bez uwagi na to, by z wielkich zarobków spływały korzyści dla skarbu. Teraz rolę trzeba odwrócić. — Skarb musi się upomnieć o swój prawowity udział, nie oglądając się na korzyści prywatno-gospodarcze.

St. A. Kempner.

—o—

Życie gospodarcze Polski.

Mnożnk normalny. Minister przemysłu i handlu zawierdził projekt umieszczenia na liście towarów mnożnika normalnego (jak wiadomo, nazwą tą oznaczono mnożnik najwyższy, najwięcej zbliżony do istotnego disagia marki polskiej) następujących towarów: szkło taflowe, dęte i lane, nie szlifowane i niepolerowane, grubości do 5 mm. włącznie; białe (przezroczyste), półbiałe i zabarwione, naturalnego i butelkowego koloru, gładkie bez wzorów i ozdób, o powierzchni do 1 m. kw. (poz. taryfy celnej 77 p. 6 a); kwas octowy (poz. 108 p. 4); spirytus drzewny i aceton (poz. 112 p. 1 d) lonty smołowane, gutaperkowane (poz. 217 p. 3).

Jak wiadomo, mnożnik normalny wynosi w tej chwili 3,000, na zasadzie rozporządzenia ministerjalnego, ogłoszonego w Dz. Ust. R. P. nr. 13 z 1923 r.

Regulowanie stosunków celnych. Projekt rządowy ustawy o regulowaniu stosunków celnych, wniesiony do sejmu jeszcze 14-go kwietnia r. z. ma ulec ze strony rządu pewnym uzupełnieniom.

Ministrowie skarbu, oraz przemysłu i handlu zamierzają zaproponować uzupełnienie tego projektu ustawy o regulowaniu stosunków celnych:

1) Przez upoważnienie rządu do ustanowienia zakazów przywozu, wywozu i przewozu, z możnością zezwalania w drodze wyjątku na przywóz, wywóz i przewóz towarów zakazanych; (

2) przez uchylenie w tej samej ustawie, ustawy z dn. 15-go lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą. Nadto w ustępie upoważniającym rząd do ewentualnego wprowadzenia ceł wywozowych, należy wzmiankować o upoważnieniu do celnych stawek wywozowych mnożników, mnożniki bowiem w każdym razie musiałyby być stosowane w drodze administracyjnych rozporządzeń z powodu wahań walutowych i w związku z tem konjunkturalnych.

Ubezpieczenia na podstawie złotej.

WARSZAWA, 28 lutego. (Telefonem od naszego warsz. korespondenta). — Szereg towarzystw ubezpieczeniowych w Polsce wystąpił z inicjatywą wprowadzenia ubezpieczeń za przykładem niemieckich towarzystw asekuracyjnych w walucie lokalnej, t. j. w marce polskiej według kursu franka szwajcarskiego. Jest to o jeden więcej dowód, że sprawa miernika złotego staje się coraz bardziej aktualna.

Widoki nowej pożyczki zagranicznej.

WARSZAWA, 28 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). — W związku z naszą wiadomością, podaną w „Kurjerze Wieczornym" o nowej pożyczce zagranicznej dla Polski, dowiadujemy się, że ministerstwo skarbu otrzymało istotnie propozycję większego kredytu długoterminowego w obcej walucie. Ministerstwo zwleka jednak z wyjaśnieniem tej propozycji, pragnąc oprzeć swoją akcję w tym względzie na wyraźnych uprawnieniach, przewidzianych w ogólnym planie sanacji skarbu.

Kredyty dla przemysłu łódzkiego.

WARSZAWA, 28 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). — Dowiadujemy się z ministerstwa skarbu, że przemysł łódzki korzystać będzie z kredytu w P. K. K. P. na warunkach następujących:

Weksle, przedstawiane do skupu w P. K. K. P., **nie mogą być dłuższe nad termin sześciotygodniowy. Kredyty towarowe** podlegają zastawowi według **miernika złotego. Pożyczki inwestycyjne** na kupno maszyn, narzędzi i t. d. **podlegają zwrotowi według miernika złotego** polskiego nawet i w tym wypadku, gdy rachunki na odnośnym kredycie będą zabezpieczone wekslami, wypływającymi z tranzakcji sprzedaży.

Rynek pieniężny.

—o—

Giełda warszawska.

Gotówka.

W dniu dzisiejszym na warszawskiem zebraniu giełdowem utrzymywała się tendencja słaba dla wszystkich walut i dewiz zagranicznych.

Papiery dywidendowe mocno.

Dolary Stan. Ziedn. 46000—45000
Dolary kanad. 44500—44300.
Franki belg. 2410
Franki fr. 2.700
Marka niem. 1 95—1.80

Czeki i wpłaty.

Belgja 2430—2410.
Berlin 1.99—1.82
Gdańsk 1.94—1.82.
Holandja 17800
Londyn 210000—212500.
Nowy Jork 45000—44500
Drobne dolary 44670—44300
Paryż 2840—2800.
Praga 1340
Szwajcarja 8650—8500
Wiedeń 65.50—65.00
Włochy 2240—2200

Akcje.

Bank Dyskontowy 38.000
Bank Handlowy 70 00
Bank dla handlu i przem. 14300
Bank przem. lwowskich 4300
Bank handl. polski 21000
Bank zachodni 57000
Bank zjedn. ziem. pol. 12750
Bank sp. zarobk. 17750—17500
Wildt 13300
Częstocice 163000
Cukier 185000
Firley 15400.
Drzewo 6200
Węgiel 157000
Cegielski 113000
Lilpop 79000
Modrzejewski 77000
Ostrowiec 74000
Karasiński 15250
Rudzki 46000
Starachowice 40500
Zawiercie 1825000.
Jabłkowscy 13000
Zegluga 5000
Haberbusch 29500
Natta 7450
Nobel 18000
Michałów 37000
Spiess 16250
Pustelnik 20500
Pocisk 5000
Zieliński 72000
Borkowski 6900
Bednawski 13000
Spirytus 53000
Ursus 11000
Parowozy 12300
Żyrardów 15750000
Hurt 7200

Cedula giełdy pieniężnej w Łodzi.

Łódź, dnia 28 lutego 1923.

Dolary St. Zjednoczonych (gotówka w plac. 45000, w żąd. 45225.

Dolary St. Ziedn. (czeki) w plac. 44500, w żąd. 45000.

Franki belgijskie (got.) w placeniu 2390, w żądaniu 2410, w tranzakcji —

Franki belgijskie (czeki) w plac. 2400, w żąd. 2420.

Franki francuskie (gotów.) w plac. 2690, w żad. 2700.

Franki francuskie (czeki) w plac. 2775, w żad. 2800.

Franki szwajc. (czeki) w plac. 8600, w żąd. 8650, w tranz. —

Funty ang. (czeki) w plac. 210,000 w żad. 214,000, w tranz.

Korony austr. (czeki) w plac. 0,65, w żąd. 0,65.50

Korony czeskie (czeki) w placeniu 1350 w żąd. 1360, tranz. —.

Marki niem. (got.) w plac. 1.85, w żąd. 1.95, tranz. —

Marki niemieckie (czeki) w plac. 1.84, w żąd. 1.99, w tranz.

Miljonówka w plac. — — w żąd. 1720.

Nieurzędowa giełda warszawska.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nieurzędowej notowania były następujące:

Dolary 44.000
Funty 207000.
Franki 2725
Marki niem. 1,90
Ruble złote 2500000
Ruble srebrne 12800
Bilon 6000

Giełda nieurzędowa w m. Łodzi.

Wczoraj na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi tendencja była słabsza. Obroty średnie.

Płacono:
Dolary 45,500—45,000
Funty 212,000—212,500—215,000
Franki fr. 2800
Franki belg 2400—2380
Franki szwajc. 8700—8600
Marki niem. 2,00—1.95
Kor. czeskie 1325
Korony austriackie 0,65
Liry 2300—2240
Leje rumuńskie 195
Miljonówka 1800
Wiedeń czeki 0,65
Berlin czeki 1,95—1,80—1,97
Ruble złote 26,500
Ruble srebrne 13,000

Nieurzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 28 lutego. (Tel. wł. „Głosu Polskiego"). Po zamknięciu giełdy gdańskiej notowania były następujące:

Dolar 22,500
Marka pol. 45

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 28 lutego. — (Telegr. wł. „Głosu Polsk.") — Na dzisiejszem zebraniu giełdy gdańskiej notowano:

Warszawa 50,84—51,16
Marka polska 51,37—51,63
Nowy-Jork 22.563,43—22.681,57
Londyn 105.735—106.265
Paryż 1.371,56—1,378,44
Poznań 50,24 i pół—50,50 i pół
Holandja 8.890,21—8.934,79

Urzędowe notowania w Berlinie.

Zamknięcie giełdy

BERLIN, 28 lutego. (Telegr. własny „Głosu Polsk."). Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

Warszawa 49,50
Marka polska 50,50
New-Jork 22.845,25—22.755,75
Londyn 106.483,12—107,016,88
Paryż 1.376,55—1.383,45
Wiedeń 31,77—31,93
Praga 670,32—673,68
Włochy 1.084,78—1,090,22
Belgja 1.208,97—1.215,03
Budapeszt 7,50—7,54
Szwajcarja 4.244,36—4.265,64
Helsingfors 617,45—620,55
Sofia 130,17—130,83
Holandja 8.967,52—9.012,48
Christiania 4.179,52—4,209,48
Kopenhaga 4.428,95—4.451,05
Sztokholm 6.009,93—6.040,07
Hiszpanja 3.528,75—3,546,25
Buenos-Aires 8.426,70—8 471,30
Tokio 10 872,75—10.927,25
Rio de Janeiro 2,493,75—2.506,25
Belgrad 220,94—222,06
Tendencja spokojna.

Nieurzędowe notowania w Berlinie.

Pogiełda.

BERLIN, 28 lutego. (Telegr. własny). Po zamknięciu giełdy, notowania były następujące:

Warszawa 49,00
Marka polska 50,00
Nowy-Jork 22 755
Londyn 107,000
Paryż 1396
Wiedeń 32,40
Praga 6,75
Włochy 1100
Belgja 1222
Szwajcarja 4,272
Helsingfors 610
Holandja 9.010
Christianja 42.15
Kopenhaga 44.45
Stokholm 60,47
Hiszpanja 35,60
Tendencja spokojna.

Końcowe notowania w Zurychu.

Zamknięcie.

ZURYCH, 28-go lutego. (Telegram własny „Gł. Pols.")

Nowy-Jork 5.32,75
Londyn 25,08,75
Paryż 32.50
Wiedeń 0,0074,85
Praga 17,77,50
Włochy 25,63,75
Belgja 28,36,25
Budapeszt 0,17,50
Sofja 3,07,50
Christjanna 98,63,75
Kopenhaga 104
Stokholm 141,50
Hiszpanja 83,15
Berlin 0,0236

——:——

KARY ZA SPÓŹNIONE PŁACENIE PODATKÓW.

WARSZAWA, 28 lutego. (Telefonem).

W dniu dzisiejszym kancelarja sejmu rozdała posłom druk nr. 235, w sprawie kar za nieuiszczanie podatków w terminie.

Referentem projektu jest pos. Byrka.

Jak się okazuje w wydrukowanym referacie są takie nonsensy, że pos. Byrka do autorstwa tej pracy przyznać się niechce i zażądał zdjęcia ustawy z porządku dziennego jutrzejszego posiedzenia sejmu.

Kancelarja sejmowa prowadzi śledztwo, w jaki sposób dostał się do drukarni referat nienapisany przez odpowiedniego referenta.

Grand-Kino

DZIŚ PREMJERA

Uwaga! III serja zawiera streszczenie I i II serji.

Tajemnicze porwanie

Dramat w 6 akt.

8-ci epizod serji „Tih-Minh“ ze znakomitym **René Cresté** odtwarzającym znowu postać słynnego **Judex'a**

Wytwórnia „Gaumont“ w Paryżu. 5319

Początek o godz. 5-ej, ost. 9.30 wiecz.

Sala Filharmonji (Dzielna 20)

Jutro dn. 2-go marca o godz. 8.30 w.

Drugi i ostatni Wieczór ARKADJUSZA

Awerczenko

z udziałem artystów: **SABUROWEJ, RAICZ i ISKOLDOWA.** Szczegóły w programach. Bilety do nabycia w kasie Filharm. od 10—1 i od 3—7 w.

Wiedeński Miedzynarodowy Jarmark

18. do 24. Marca 1923

Bezkonkurencyjne oferty

dla wszelkich gałęzi

wskutek zmniejszonych kosztów produkcji

4000 wystawców z Kraju i zagranicy

Wszelkich informacji udziela

Wiener Messe A. G. Wien VII., Messepalast

jakoteż honorowe przedstawicielstwo i oficjalne miejsce informacyjne w **Łodzi:** Finkenstein, Heyman & S-ka ul. Krótka 5. 858—4

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem DYWANY

Fabryczny skład: **Łóżek** metalowych **Konrada, Jarnuszkiewicza i S-ki** Wyrobów **B-ci Thonet** **Materacy.**

Kompletne urządzenia pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonów i Gabinetów.

Meble koszykowe.—Meble biurowe.—Kuchnie białe

MAGAZYN MEBLI

Wł. ROMISZOWSKIEGO, Łódź, Piotrkowska Nr. 116

Telef. 21-61. I piętro, front. Telef. 21-61.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty z zakresu stolarstwa i tapicerstwa. 2:7—10

TKALNIA zarobkowa

(20 warszt. szer 36, 42 i 68 cali)

przyjmie robotę. 8202—1

Łomżyńska 14, przy N.-Zarzewskiej.

Otto Punzel, Morachjum, Niemcy,

Heckenstallerstrasse Nr. 25.

Zakład dla tresury, chowu i sprzedaży rasowych psów. Eksport psów rasowych wszelkich ras do wszystkich krajów. — Sprzedaję także i odsyłam na miejsce **psy policyjne.** Za tresurę gwarantuję. — Posiadam także psy myśliwskie, podwórzowe i karłowate. — Przy zapytaniach załączać markę pocztową dla odpowiedzi. 068-6

A jednak Najtaniej

Palta, Suknie, Bluzki, Spódniczki, Fartuchy i Bieliznę Kupić można w firmie

„Wulka“

Łódź, Piotrkowska 175

Ceny b. przystępne.

Płacę 150% drożej

Kupuję brylanty, złoto, srebro, perły, diamenty, biżuterię — stare zęby, zegarki oraz futra i dywany. **Konstantynowska 7,** Milich, prawa oficyna I piętro. 659-50

HEMOROJDY

usuwa ból, pieczenia, swędzenia, krwawienia — zmniejsza guzy (żylaki) z kogutkiem „Variel“ czopki hemorojdowe. Apteka W. Sokolewicza, Przejazd 19, wprost poczty. 752—7

Fabryka

mechaniczno - stolarska, zatrudnionych pracowników na 42, w pełnym biegu, z powodu wyjazdu, jest do sprzedania Oferty do „Głosu“. 3221—2

CUKIERNIA 189—2

F. GRYCENDLERA

62 Piotrkowska 62

poleca na nadchodzący purim:

TORTY, LUBCIKI, BOMBONIERY itd.

Samochód ciężarowy 5 ton.

marki „Stoever“, kompletnie odremontowany, zupełnie w dobrym stanie do sprzedania. Oferty pod „Stoever“ do admin. „Głosu“. 04-8

Gorsety, najmodniejsze fasony, gotowe i na obstalunek.

Biustonosze, paski, napierśniki, prostotrzymacze i t. p.

poleca w wielkim wyborze

Pracownia Gorsetów **„MARTA“**

Łódź, Piotrkowska № 130 (w podwórzu)

Z dniem 5 marca b. r. uruchomione zostaną komplety

IV, V, VI i VII kl. gimn. humanist. z łaciną

W razie zgłoszenia się uczennic z niższych klas otwarte zostaną komplety tychże klas. Zapisy w Związku Nauczycieli Szkół Śred nich żydowskich przy ul. Południowej № 3, między godz. 10—2 przed poł. 809—1

Tymczasowy kierownik: Prof. Grynberg.

Wyżeł

zaginął dnia 25-go ub. m. Proszę odprowadzić za nagrodą. Ewangelicka № 10 u portjera. 808—1

Mieszkanie 3-4 pokojowe

poszukiwane. Zgłoszenia do sklepu materjałów pisemnych, Zielona № 15. Pośrednictwo nie wykluczone. 14-2

Dr. J. Sołowiejczyk

Choroby skórne i weneryczne

ul. Pańska Nr. 4 (róg Konstantynowskiej)

Przyj. od 9—1 i od 3—4 pop. 886—9

Dr. med.

Braun

Południowa № 23.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.

Przyjmuje od 8—10 i pół. 1—2 i od 5—8. Panie 4—5.

Brylanty

platynę i wszelką biżuterję kupuje i płaci najsumienniej sklep jubilerski

Chodźko, Południowa № 1.

Dr. MARJA

Józefów-Lewinsonowa

Chor. weneryczne i skórne (dla kobiet i dzieci)

Godz. przyj. od 5—8 pp. w niedz. i święta 11—1.

Cegielniana 6.

WUZ 22/XI-21 741 6

Kupuję

i płacę najlepiej za brylanty, złoto, zęby sztuczne 200 proc. drożej

L. GLASS

Piotrkowska 7: Tylko w podwórzu II-gie piętro. 2750—8

Kupię

aparat fotograficzny 9x12 z objektywem o większej sile świetlnej (dominar, podwójny anastygmat i t. d.) Pożądana firma Ica lub Gerz. Oferty w Adm. „Głosu Polsk.“ pod „Aparat“. 3300—2

Suka młoda

(wilczek), zaginęła. Od prowadzić za wynagrodzeniem. Ul. Piramowicza 6. 3323—1

Mieszkanie.

Poszukuję mieszkania z czterech pokoi z kuchnią, za odstępnem. Zgł do „Głosu“ pod „Przemysłowy“ 28—1

Dr. med.

Lubicz

Cegielniana 43.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe Leczenie szt. słońcem wyżyn Przyjmuje od 4 — 8. Dla pań oddzielna poczekalnia. 157—16

Lekarz Medycyny Weterynaryjnej

WYSOCKI

Wschodnia 51.

Zamówienia na kastrację. Specjalność: psy i konie. Przyjm. 8—10 r., 5—8 w. 3170—4

Doktór

SZUMACHER

Choroby skórne i weneryczne.

codz. przyj.: od 5—7 i pół. w niedz. i święta od 11—1 po po

Benedykta № 1

(6-go Sierpnia) 099—11

Ogłoszenia drobne.

Nauka i wychowanie.

(Za wyraz 150 mk.)

A. Szkoła języków, Piotrkowska 120. Francuski, angielski, niemiecki. Organizuje się nowe grupy. Opłata miesięczna. Zapisy od 4—9. Prof. Deb daje również lekcje prywatne franc., angielsk. u siebie, Piotrkowska 102 3050—38-n

Angielskiego lub francuskiego kto udziela lekcji w godzinach wieczorow. Oferty pod „Igo“ przyjmie „Głos Polski“ 10-2-n

Poszukiwany nauczyciel filolog polskiego i łaciny. Nowo-Targowa 26, A. Kestenberg. 81—3-n

Kupno i sprzedaż.

(Za wyraz 180 mk.)

Dom murowany o dziesięciu mieszkaniach, w tem sklep rzeźniczy i dwa mieszkania wolne, z ogrodem, warsztatem i obórką do sprzedania. Łódź, Chojny, ul. Pryncypalna № 18. 301—1-k

Dwa rowery sprzedam. Sienkiewicza 64, Drzewiecki 191—1—k

Do sprzedania maszyna do szycia Singera i szafa dębowa. Gdańska № 66, III piętro, m. 7. 3326—2—k

Otomanę, krzesła, łóżka z materacami sprzedam. Gdańska (Długa) 4 m. 17, lewa oficyna. 254—2—k

Pianino czarne z dobrym tonem sprzedam Ul Wschodnia № 55. Lewkowicz. 231—2—k

Pianina, fortepiany, fisharmonje poleca Chodkowski, Sienkiewicza 25 021—5-k

Powóz, bryczka, wolant, rolwagi i towarowe bryki sprzedam. Kilińskiego 23. 299—3-z

Rower z wolnem i ostrem kołem, w dobrym stanie, sprzedam. Sienkiewicza 91 m. 14. 253-2-k

Sprzedam kredens, stół, krzesła, otomanę, biurko, szafę, tremo, łóżko. Piotrkowska 189—9. 3097—2-k

Sprzedam resork i, rolwagi, wozy, wózki na resorach do towaru. Konstantynowska 56. 071-3-k

Wózek dziecięcy na gumowych kołach, prawie nowy, do sprzedania. Pomorska (Średnia) № 20 m. 15, od 2—4-ej. 5312—2—k

Posady i prace.

Poszukiwane.

(Za wyraz 120 mk.)

Biuralistka z trzechletnią praktyką biurową, pisząca na maszynie, z ukończeniem czterech klas rosyjskiego gimnazjum, poszukuje posady. Oferty do „Głosu Polskiego“ pod „№ 507“. 3260—3—pp

Deklarant celny, rutynowany fachowiec, kierownik oddziału pogr. bardzo poważnej firmy zamieni się na takież stanowisko w Gdańsku lub Katowicach ewentualnie przystąpi, jako udziałowiec do dobrze prosperującego interesu z kapitałem kilkunastu miljonów marek. Oferty sub „Rom“ Zbąszyń II poste-restante. 162-4-pp

Młoda inteligentna panienka, sierota, władającą językiem niemieckim i polskim, z doskonałą praktyką biurową poszukuje pracy. Oferty proszę składać do „Głosu“ pod „M.L.“. 303—1-pp

Młody inteligentny człowiek z 6-cio klasow. wykształceniem, z dwuletnią praktyką w składzie manufaktury, znający branżę ekspedycyjną z pierwszorzędnemi świadectwami i referencjami, poszukuje jakiejkolwiek posady. Oferty do „Głosu“ sub „Izydor“. 17-1-pp

Poszukuję posady buchaltera ewent. biuralisty. Poważne referencje. Kilkuletnia praktyka. Oferty do Adm. „Głosu“ sub „Włókno“. 399—3—pp

Samodzielny technik budowlany (13 lat praktyki) poszukuje odpowiedniej posady. Oferty pod „Samodzielny 3173“ 731—3-pp

Zaofiarowane.

(Za wyraz 180 mk.)

Chłopiec na posyłki, umiejący czytać i pisać potrzebny. Zgłosić się „Ochrona kobiet“, Zielona 11, od 11—1 pp. 302—1-pz

Dozorca ze znajomością ogrodnictwa jest poszukiwany, ul. Pomorska № 60. 236—3-pz

Do pracowni bielizny poszukiwane są panienki. Fajnmesser, u Piotrkowska 92. 284—3 pz

Hafciarek maszynow. poszukuje wytwórnia bielizny Kilińskiego № 103, ofic. IV piętro. 89-2 pz

Kołdziarek poszukuje magazyn bielizny Nawrot 7 290—2 pz

Potrzebna wykwalifikowana biegła maszynistka-kancelistka, z referencjami Oferty sub „Transport“ 297-2-pz

Potrzebny czeladnik stolarski, Piotrkowska 92 285—1-pz

Panie do robót szydełkowych są poszukiwane. Południowa 23 m. 26 :8—2-pz

Lokale i mieszkania.

(Za wyraz 200 mk.)

Do wynajęcia od zaraz pokój z wygodami, elektrycznością i oddzielnem wejściem. Of. do „Głosu“ sub „Okazja 3304“ 304-1-m

Dwuch młodych inteligentnych ludzi poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu w cenie 150 tysięcy marek. Oferty pod „A. W.“ do „Głosu“. 187—3—m

Poszukuję pokoju w śródmieściu. Oferty do adm. „Głosu Polskiego“ pod „W. P. 5192“ 310—4-m

Zamienię 2 pokoje z kuchnią w Toruniu na takież w Łodzi. Wiadomość Milsza 20 m. 17. 315-3 m

2 pokoje umeblowane przy rodzinie ewentualnie z kuchnią poszukuje małżeństwo bezdzietne. Cena obojętna. Pośrednictwo pożądane. Oferty proszę składać Gdańska 81, dla Friedsteina. 5196—3—m

Doniesienia rozmaite.

(Za wyraz 150 mk).

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych. Piotrkowska № 152. 822—10-d

Pracownia kapeluszy damskich „Lucyna“, ul. Cegielniana № 87 m. 18, dojazd tramwajem № 8, przyjmuje obstalunki i przeróbki podług najnowszych modeli warszawskich i zagranicznych. Poleca się kapelusze gotowe. Ceny bardzo przystępne. 307-3-d

Poszukuję Piotra Łęckiego powołanego na wojnę w r. 1914; od tego czasu niema o nim żadnej wiadomości. Ktoby wiedział gdzie się znajduje, proszony jest o zawiadomienie do proboszcza w Konstantynowie. Marjanna Łęcka. 70—3-d

Strojenie pianin i fortepianów. Ulica Gdańska (Długa) 67 m. 5. 93 3-d

---

Najtaniej

mimo drożyzny kupić można w firmie Szmechel i Rozner, Łódź, Piotrkowska № 100 i filja 160 — garderobę dzienną i bieliznę. 225—1

Zagubione dokumenty.

(Za wyraz 100 mk.)

Adamczyk Kazimierz zgubił dowód osobisty oraz kartę demobilizacyjną rocz. 1897. 59 3-z

Kawalet Józef zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi za № 183. 94-3-z

Sochaczewski Lajb zgubił kartę powołania r. 1859. 3133—3—z

Tym Magdalena zgubiła dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 295—3-z

Zgubiono portfel zawierający kartę bezterminowego urlopu, wyd. w kadrze 28 p. strz. kan. na im. Beck Teodor Łask. znalazca proszony jest o zwrot za wynagrodzeniem Łódź, ul. Słowiańska 15. 188—3-z

Spólnika

fachowca z kap. od Mk 30,000,000 poszukuję do otworzenia interesu manufakturnego. Posiadam 20,000,000 mk. i duży frontowy sklep w centrum miasta. Oferty sub „Manufaktura“ do „Głosu“. -1

W drukarni „Głosu Polskiego“, Piotrkowska 86.

Redaktor i wydawca Marceli Sacas.